

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szombat, 1926 SZOMBAT augusztus 28.

236. szám

Megjelenik minden reggel,

Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szombat 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztő: Zmaj Jovina trg 3. szám (Minerva-palota)

Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovina trg 3. (Minerva palota)

A népkisebbségi kongresszus

A rákbeteg szenvedésektől megtört tekintete reményre villan fel, ha a világ rákspecialista orvosai kongresszusra ülnek össze, hogy a baj terápiáját előbbrevigyék. Elméleti megbeszélés nem lehet közvetlen orvosszere egy meglévő betegségnél, de a beteg mohón kap minden látszaton, amely kétségbeesését a gyógyulás ígéretével kábitja el. Lehet-e céltalannak mondani a kongresszust azért, mert annak várakozását, aki azonnali orvoslást remél tőle, nem elégíti ki? A meg-megújuló nemzetközi tudományos tanácskozásokon a világ legkülönbözőbb részein végzett kutatások eredményeit összevetik és felülbírálják és a betegek egyéni sorsától függetlenül érlelik az eszmét, amelynek burkában a mag: a gyilkos kór elleni szérum rejlik.

A Genfben összeült népkisebbségi kongresszusnak sem szabad olyan jelentőséget tulajdonítani, mintha a nemzetiségeket érintő gyakorlati problémák méltányos megoldását máról holnapra elősegíthetné. A vezetők gondosan örködnék a viták ideológiai jellege fölött és minden politikai kérdést kikapcsolnak a tárgyalásokból. Csakis így válik lehetségessé, hogy Európa negyvenmilliónyi nemzeti kisebbségének delegátusai évente összejöjjenek a Népszövetség székhelyén és a nemzetiségi mozgalmakat általános emberi és kulturális irányelvek közös nevezőjére hozzák. Willfan dr., az isztriai szlovének vezére nem vállalhatná a kongresszus elnöki tisztjét, ha a napirenden olyan konkrét sérelmek is szerepelnének, mint például az, hogy az olaszok a déltiroli németeket erőszakkal olasz névre keresztelik át. Egyetlen állam nemzeti kisebbségei sem küldenének képviselőket a kongresszusra, ha azon az egyes kormányokról ítéletet vagy csak véleményt is mondanának.

Minden országban politikai kérdésként kezelik a kisebbségek ügyét és a belpolitikai irányzatoknak nemcsak befolyásolása, de minősítése sem tartozik nemzetközi fórumok illetékességébe. Az állampolgárság, a jogegyenlőség és a kulturális szabadság körüli nemzetiségi mizériák többekévéb valamilyen államban előfordulnak. Fasiszta kormányrendszer mellett, amely az alkotmányos jogokat a nacionalizmus maglyájára veti, ezek a jelenségek nagyobb mérvben mutatkoznak, mint ott, ahol a faji túrelmetlenséget a demokrácia szelleme mérsékli. De mindenütt úgy van, hogy a kisebbségekkel szemben megnyilvánuló bizalmatlanságot a nemzeti többség pártjai bizonyos fokig vagy kimondottan vagy hallgatólagosan approbálják. Ez az állapot a háborús mentalitás csökevénye és csak a megértésnek, a népek békés együttműködésének abban az atmoszférájában szűnhet meg, amelynek gondolatát szervezeti fogatkozásai ellenére is a Népszövetség képviseli. Ennek a ténynek felismerése a legnagyobb tapintatot írja elő az egyes kisebbségek számára a jogaik kivívására irányuló küzdelem eszközeinek megválogatásában és taktikájának megállapításában. Számolniok kell az adottságokkal és a faji többség érzékenységét egy pillanatra sem szabad szem elől téveszteniük.

Az erdélyi magyarság példája tanúsítja, hogy a kormánnyal kötött paktum is csak részleteredményeket gyümölcsözölhet, mert a kisebbségi problémának sokkal mélyebb gyökerei vannak, semmint egy időleges politikai megegyezés odáig lenyulhatna.

A népkisebbségi kongresszus természetesen felülemelkedik a napi politika körébe vágó körülményeken

és nem foglalkozik panaszokkal, hanem a nemzetiségi érdekeket az egyetemes fejlődés távlatába helyezi. A román Bánát svábjainak vezére kijelentette, hogy csak akkor válik tehessé a béke és kezdődhetik meg Európa igazi konszolidációja, ha a nemzeti kisebbségek hozzájutnak az őket megillető jogokhoz. Ugy véljük, hogy ebben a megállapításban a sorrend el van véve. A kisebbségek

jogai csak akkor valósulhatnak meg maradék nélkül, ha a békét a szerződések paragrafusain kívül a megpróbáltatott népek gondolkodásának újászületése is alátámasztja. A népkisebbségi kongresszus ennek a folyamatnak kíván lökést adni magasrendű célkitűzéssel, amelyek nemcsak a nemzetiségek, hanem az egész az emberiség jobb és boldogabb jövőjét szolgálják.

Az új görög kormány nagy súlyt helyez Jugoszlávia barátságára

A Kondilisz-kormány első nyilatkozata a politikai szabadság helyreállításáról és a szomszédos államokkal való jóviszonyról

Athénből jelentik: Az új kormány megalakulása után azonnal nyilatkozatot adott ki, amelyben hangsúlyozta, hogy

a parlament szabadság megszállítása a célja és biztosítani kívánja a legnagyobb választási szabadságot, hogy ismét helyreálljon a béke és a politikai szabadság.

A nyilatkozat szerint a kormány legfőbb igyekezete, hogy **a hadsereg és a flotta térjen vissza a katonai szolgálathoz és ne avatkozzon a politikába.**

Hangsúlyozza a továbbiakban a nyilatkozat, hogy **a kormány nagy súlyt helyez a világháborúban volt**

szövetségeseivel szemben való jóviszony fenntartására és a szomszéd államokkal barátságban akar élni.

A délszláv nép barátságára a görög kormány különös célt helyez.

A kormány szabad és pártatlan parlamenti választásokat akar, amelyeket október 24-ikén fog megtartani.

A kormány mindent megtesz, hogy a lehető legrövidebb időn belül megoldja a közigazgatás és közigazdaság égető problémáit. **A hadseregben és haditengerészetben a kormány feltétlen legyetemet követel és ezt a felelősséget okvetlen helyre fogja állítani.**

Végül újból hangsúlyozza a nyilatkozat, hogy

Jugoszláviával szemben az új kormány a lehető legbarátságosabb érzelmekkel viseltetik és a két állam közt fennálló függő kérdéseket azonnal rendezni, mielőtt összeül az új parlament, amelynek jóváhagyása a nemrég megkötött jugoszláv-görög szerződéshez is szükséges.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint

Pangaloszt valószínűleg szakemberekből és négy bíróból álló esküdtszék elé állítják

és ez az esküdtszék fog ítélni a volt diktátor fölött.

Uzunovics miniszterelnök Jagodinába utazott

Trifkovics Márkó, a parlament elnöke bizalmas tanácskozást folytatott Nincsics Momesiló külügyminiszterrel

A parlamenti bizottság elfogadta az új jövedelmi-adójavaslatot

Beogradból jelentik: **Uzunovics** Nikola miniszterelnök péntek délelőtt váratlanul elutazott Jagodinára és ezzel az amugy csendes politikai élet még eseménytelenebbé vált. A miniszterelnök utazása nagyon meglepte a politikai köröket és annak okáról senki sem tud semmit. Legvalószínűbbnek látszik, hogy **a miniszterelnök utazása magánjellegű.** Elutazott Beogradból dr. **Krajač** kereskedelmi és dr. **Sibenik** agrárreform-miniszter is, akik Zagrebba mentek, **Pucelj** földművelésügyi miniszter pedig szombaton Szomborba utazik, ahonnan ismét be fogja járni az árvíz sújtotta területeket. A miniszterelnök elutazása miatt elmaradt a miniszterelnökségi palotában a szokásos miniszterjárás is és semmiféle fontosabb konferencia nem volt.

A legnagyobb figyelmet **Trifkovics** Márkó tanácskozásai keltették. A parlament elnöke a politikai helyzetet tanulmányozza és agilitása arra vall, hogy **nem teljesen alaptalanok azok a kombinációk, amelyek a személyekkel kapcsolatban elterjedtek.** **Trifkovics** Márkó délelőtt és délután hosz-

szabb tanácskozást folytatott **Nincsics** külügyminiszterrel.

A Radics-párti miniszterek pénteken külön konferenciát tartottak. A konferencián a minisztereken kívül résztvettek **Radics** Pavle és a Radics-párt államtitkárai is. **Radics** Pavle este elutazott Zagrebba.

A jövedelmi adó tárgyalása

Az egységes adótörvényt tárgyaló bizottság pénteken folytatta tanácskozásait. A bizottság a jövedelmi adóról szóló 59-63. szakaszokat tárgyalta le és ezeket lényegtelen módosításokkal elfogadta. Ezután rátértek a járadékadó tárgyalására, amelyről a javaslat 64-69. szakaszai szólnak. A szakaszokat a 66. és 67. paragrafus kivételével, amelyeket az ellenzék kívánságára félretettek, elfogadták. A 66. és 69. paragrafusról később fognak határozni.

Trifkovics h' zelnök és N' c's' c' tan esko' s'

Trifkovics Márkó, a parlament elnöke pénteken délelőtt fölkereste **Nincsics** külügyminisztert, akivel

hosszasan tanácskozott a bel- és külpolitika kérdéseiről. A házelnök és a külügyminiszter teljesen elzárkóztak az újságírók érdeklődése elől és nem voltak hajlandók megbeszéléseikről nyilatkozni. **Trifkovics** a tanácskozás után a radikális klubba távozott, ahol **Zsilkovics** Ljubával és több más radikális vezető politikussal folytatott eszmecsere.

A Radics párt főtitkára a külügyminiszternél

Krnyevics Juraj, a Radics-párt főtitkára pénteken Beogradba érkezett. **Krnyevics** fölkereste a külügyminisztert, akivel mint népszövetségi delegátus folytatott tanácskozást. **Krnyevics** a népszövetségi tárgyalások anyaga felől tájékozódott.

Az ankétabizottság ü'

A korrupciós ügyeket vizsgáló parlamenti bizottság pénteki tárgyalásán sorra került **Alekszics** Kosztic és társai interpellációja, akik súlyos vádakot emeltek **Jovanovics** Jován, a földművelés-párt elnöke ellen. A vád szerint **Jovanovics** londoni követ ko-

raban bizonyos hivatalos pénzekkel nem számolt el. A bizottság előtt fölolvasták Ninesics külügyminiszter nyilatkozatát, aki kijelentette, hogy Jovanovicsnak londoni követ korából semmi rendezetlen ügye nem maradt fenn. A bizottság ezenkívül *Sztojadinovic* Milán volt pénzügyminisztert, hogy miniszter korában husz millió dinár állami pénzt fektetett be az azóta már megszűnt *Vapa* papírgyárba.

Radics Pavle tárgyalásai a miniszterelnökkel

Radics Pavle pénteken megjelent a miniszterelnökségen, ahol félóra hosszat tanácskozott *Uzunovic* Nikola miniszterelnökkel. A tanácskozásokról semmi sem került nyilvánosságra.

A magánalkalmazottak nyugdíja

Harminc dinár nyugdíjat kap egy harminc évet szolgált banktisztviselő özvegye

A háborús és a háboru utáni konjunktúra évek után, amikor a havi fixjövedelem ismét olyan bázis, amelyre a középosztály legnagyobb része építi egzisztenciáját, ismét felmerült a háboru előtti idők örökké aktuális kérdése: a tisztviselő nyugdíjügye. A békeévek közgazdasági fejlődése eljutott odáig, hogy a nagyobb vállalatok, részvénytársaságok és gyárak hosszabb szolgálat után kisebb-nagyobb mértékben kielégítették tisztviselőik nyugdíjigényét.

A fejlődés útja az lett volna, hogy a magántisztviselőknek egyre nagyobb rétegei részesüljenek nyugdíjban, ezt a fejlődési folyamatot azonban megakasztotta a háború és az utolsó tíz évben nemcsak, hogy nem haladt előre a magántisztviselők nyugdíjügye, hanem nagy mértékben visszafelődött és ma még azok a nagyobb vállalatok is, amelyek a békeévekben elismerték a tisztviselők nyugdíjigényét, vagy visszavonták ezt a kedvezményt, vagy olyan csekély nyugdíjat adnak, amelyből a szó szoros értelmében még a mindennapi kenyérre sem jut.

Szomorú példája a mai lehetetlen helyzetnek egy eset, amely most történt meg Szuboticán. Egy szuboticiai pénzügyi főkönyvelője, aki huszonkilenc és fél évig volt a bank alkalmazottja, néhány hónap előtt meghalt. Az elhunyt főtisztviselő özvegye kérvényt adott be a pénzügyminiszterhez, hogy a bank igazgatósága ismerje el férje harminc éves szolgálatát és ehhez képest állapítsa meg az özvegyi nyugdíjat. Néhány nappal ezelőtt az özvegy levelet kapott a bank igazgatóságától, mely közölte vele, hogy az intézet nyugdíjszabályzatának 16., 25. és 29-ik szakaszai értelmében harminc évi szolgálati idő beszámításával az évi 750 dinárt kitevő utolsó törzsfizetés után az özvegy évi nyugdíját 375 dinárban állapítja meg és a nyugdíjat havonként előre folyósítja. Az ilyen módon havonként előre folyósított nyugdíj harmincegy dinár és néhány para, a mely összegből a harminc éves szolgálat után az elhunyt főtisztviselő özvegye és felnőtt leánya egészen nyugodtan élemlélhet. Nem kutatjuk, hogy az igazgatóság álláspontja törvényes-e, bizonyos azonban, hogy nem méltányos és nem emberi. A bank elhunyt főkönyvelőjének özvegyével szemben kihasználja azt a helyzetet, hogy az utóbbi években nem volt szokásban a tisztviselők fizetését emelni, hanem csak a drágasági pótlékok hozták arányba az árak emelkedésével.

Ha ezt a rendszert a többi vállalatok is elfogadják, olyan szörnyű nyomorúságba jutnak a rokkant, munkaképtelen tisztviselők és az elhunyt magánalkalmazottak hozzátartozói, hogy ahhoz képest az állami nyugdíjasok tejből, vajban fürödhetnek. Az előbbi példa igazolja, hogy ezen az állapoton minél előbb változtatni kell, még akkor is, ha a vállalatok nagy többsége nem helyezkedik olyan kérélyes és antiszociális álláspontra, mint a szóbanforgó szu-

botikai bank. Foglalkozni kell ezzel az ügygel a szociálpolitikai miniszteriumnak, mert a legsúlyosabb következményekre vezet, ha a vállalatok a jelenlegi viszonyokhoz ideiglenesen alkal-

mazkodó intézkedéseket a nyugdíjasokra vonatkoztatva véglegesnek tekintik.

A magánalkalmazottak nyugdíjkeresését minél előbb törvényhozás útján kell rendezni.

A német nemzetiek nem vesznek részt a genfi delegációban

A német nemzetiek tagjai követelményeit a nemzeti párt is viseli

Berlinből jelentik: A német nemzeti párt pénteken közölte a kormányval, hogy a genfi német delegációba nem küld megbízottat.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a párt hivatalos közleményes hosszabb közleményt küldött a lapoknak, amelyben megállapítja, hogy pártpolitikusként a genfi delegációban való részvétele nagymértékben hátráltatná a birodalmi kormány politikájának egységes irányítását.

A német nemzetiek sajtója hangsúlyozza, hogy a párt egyáltalán nem helyesli sem a locarnói politikát, sem az utóbbi hetek népszövetségi politikáját, ha azonban Németországnak a Népszövetségbe való belépése mégis megtörténne, úgy a párt kötelességének fogja tartani, hogy a népszövetségi tagság következményeit a kormányt támogató pártokkal egyöntetűen viselje. A határozat jó hatást kelt.

Letartóztattak Becskereken egy álorvost

Hónapokig tartott orvosi rendelőt Becskereken egy szélhámós orosz emigráns

Becskerekről jelentik: A várost egy újabb orvosbotrány foglalkoztatja. Pár hónappal ezelőtt megtelepedett Becskereken egy orosz emigráns, aki a Cara Dusana-uccában bérelt elegáns lakást. Az idegen *Pavlovics* Alekszander dr. néven jelentette be magát és orvosi rendelőt nyitott, anélkül, hogy a városi egészségügyi hatóságtól erre külön engedélyt kért volna.

Pavlovics dr. rendelője állandóan tele volt paciensekkel, a népszerű orvos csodadoktor hírében állott, akit a vidékről is tömegesen kerestek föl a betegek. Az új doktor különös kezelési módjára eleinte senkinek sem tűnt fel, bár csak a legtrikább esetekben adott pacienseinek receptet, hanem ő maga szerezte be és juttatta el befogéhoz a gyógyszereket. Így ment ez jó ideig, miközben az orvos híre mind szélesebb körökben elterjedt és a szimpatikus megjelenésű fiatalember a legelőkelőbb körök bizalmába férközött.

Nagy szenzációt keltett csütörtökön az a hír, hogy *Pavlovics* doktort a becs-

kereki rendőrség letartóztatta. A feljelentést *Krtjanszki* Bosza nevű földműves asszony tette, aki a rendőrségen elmondta, hogy *Pavlovics* hatszáz dinárt kért tőle olyan gyógyszerre, amely nem kerülhetett többé háromszáz dinárnál. Az eset gyanús volt a rendőrségnek, mert szokatlan, hogy az orvos maga veszi meg betegeinek az orvosságot. Megindult a vizsgálat, amely szenzációs eredményeket produkált. Kiderült első sorban, hogy *Pavlovicsnak* egyáltalán nincs orvosi diplomája. *Pavlovics* betegeitől nem fogadott el honoráriumot, hanem orvosságra kért betegeitől olyan nagy összegeket, melyek jóval túlhaladták az orvosi díjakat. Megtörtént, hogy egy tüdőbeteg fiatalembertől, aki közben meghalt, hátezer dinárt kért egy alkalommal gyógyszerekre.

Mikor a letartóztatás híre elterjedt, többen följelentést tettek az álorvos ellen, akit a becskereki rendőrség kihallgatás után pénteken átadott az ügyésznek. A vizsgálóbíró szombaton kezdi meg a szélhámós orosz kihallgatását.

„Franciaországnak nem kell külföldi segítség, mert a francia nép gazdag és áldozatkész”

Louis Loucheur volt francia pénzügyminiszter nyilatkozata a Bácsme gyei Napló számára

Páris, augusztus hó.

A francia pénzügyminisztériumban még egyre folynak a lázas tanácskozások a frank stabilizációja érdekében, a pénzügyi bábák összefogtak a vajdó valuta betegágya előtt és ennek az együttes erőfeszítésnek első eredményei: egész sereg takarékosági rendszabály, árleszállítás, az eladók és a fogyasztók ellenőrzése. Páris nem nagyon örül ezeknek az intézkedéseknek, de a franknak ugylátszik mégis használt, ismét közeleg régi nivója felé és a felzúgult kedélyek, amelyek a hatalmas zuhanás idején már a nyomor és a pusztulás rémeit festették a falra, lecsillapodtak. Amit *Caillaux* minden szenialitása és igyekezete mellett sem tudott elérni, azt most *Poincaré* ugyszólván kardesapás nélkül megszerezte: a teljhatalmat. A konzervatívok uralma természetesen csak átmeneti, a frankpánik hullámai sodorták ismét *Poincaré* kezébe a vezéri pálcát, Franciaország ma az ő parancsaitak várja és *Poincaré*nak mindent megszavaz a parlament, amit csak a miniszterelnök kíván.

A Bácsme gyei Napló párisi munkatársa ma felkereste *Louis Loucheur* volt francia pénzügyminisztert, Franciaország

egyik legnagyobb pénzügyi tekintélyét, hogy nyilatkozatot kérjen tőle az aktuális pénzügyi problémákról. *Louis Loucheur* aktív politikus, akire a francia politikában még nagy feladatok várnak, a riadt politikai dzsungelnek egyik leghiggadtabb, legtisztánlátóbb elméje ő és így a leghivatottabb arra, hogy véleményét mondjon a frankkrízisről.

— Mi volt az oka a váratlanul bekövetkezett frankzuhanásnak? — kérdeztük.

A volt pénzügyminiszter mosolyogva pödörte meg ősz bajuszát:

— Nem is olyan váratlanul következett az be. Előrelátható volt, hogy nem mehet így tovább, amit a múltban csináltak: folyton újabb és újabb pénzkibocsátások, ezzel szemben folyton apadó bevételtek. Még szerencse, hogy így ütött ki és nem ért utól bennünket a többi inflációs államok végzete, a valuta teljes leromlása és a két-égtbeesett szanalási akciók.

— Milyen módon véli ön stabilizálhatónak a frankot? Külföldi kölcsönnel?

— Az még nincs eldöntve. De semmi esetre sem folyamodunk külföldi kölcsönökhöz. Franciaor-

szág nincs ráutalva külföldi segítségre, mert: 1. Franciaország nagyon gazdag. 2. Ipara, kereskedelme alig szorul bevitelre. 3. A nép dolgos, takarékos. 4. Külkereskedelmi mérlegünk is kifizető. 5. A Francia Bank aranykészlete Európában a harmadik helyen áll. — Tehát belső kölcsön?

— Igen! Miért ne? Szerintem nem volna nehéz a rövidlejáratú kölcsönöket tíz évre konszolidált kölcsönökre konvertálni. A francia polgár értelmes és hazaszerető, belátására feltétlenül lehet számítani. Minthogy a németek a renten márkát a maguk polgárainak vagyonára alapozták, úgy nekünk is a francia magánvagyon kell, hogy tőkét nyújtson a szanalásra.

— Szó volt arról is, hogy új, aranyértékű pénzt fognak kibocsátani?

— Igen. Ez is egyik módja a frank stabilizálásának. Vagy — mint más leromlott valutájú államokban is történt — új pénzt bocsátani ki, vagy pedig a mai frankot állandósítani egy olyan árfolyamon, amelynek forgalmi értéke az aranyértéknek megfelelően. Ez az utóbbi a nehezebb módszer. De mindent meg kell tenni, még áldozatok árán is, hogy a nagyobb veszedelmeket elkerüljük. Az utóbbi évek hibás politikája miatt több mint tíz milliárd aranyfrank tünt el az országból.

Loucheur ezután a jugoszláviai viszonyok után érdeklődött. Az interjú végén még megjegyezte:

— Boldog és gazdag állam Jugoszlávia, a pénze stabil, az élete nyugodt, ez a fiatal, erős nemzet pedig, amely kiheverte a világháború és az utána következő esztendőkhöz gazdasági válságait, békességben dolgozhat tovább a nemzet jókora érdekében. Ma mindenütt nyomasztó krízisek vannak. Csak a munka mentheti meg Európát az összeomlástól.

Loucheur csakugyan a munka embe-re. Kevés politikusnak van több joga a munka szükségességét hangoztatni, mint neki. **Tamás István**

Nincs fedezet

az árvízvédelemnél felhasznált anyagok kifizetésére

Héti millió dinár szükséges az elszá-
kitott gátak helyreállítására

Szomborból jelentik: Pénteken délután a folyammérnöki hivatalban *Krotini* Zlatoje, a hidrotechnikai osztály főnökének elnöklete alatt ülést tartottak az összes vajdasági ármentesítő társaságok kiküldöttjei. Az ülésen az árvízvédelmi munkálatok költségeinek kifizetéséről tárgyaltak. Megjelentek az ülésen *Sztepanovics* Borivoj földművelésügyi miniszteri inspektor, *Marinkovics* kormánybiztos, *Bojcsics* vármegyei főjegyző és az összes ármentesítő társaságok kiküldöttjei.

A konferencián megállapították, hogy az árvíz elleni védekezésnél felhasznált anyag értéke ötmillió kétszáz ezer dinár és elhatározták, hogy kérni fogják, hogy ezt az összeget az állampénztárból fizessék ki az anyagot szállító kereskedőknek. *Sztepanovics* Borivoj földművelésügyi miniszteri inspektor kijelentette, hogy a kormánynak csak négy millió dinár áll rendelkezésére erre a célra. Az ármentesítő társulatok kiküldöttjei viszont kijelentették, hogy a társulatok nem járulhatnak hozzá a költségek fedezéséhez, mert a társulatok anyagi ereje teljesen kimerült.

Megállapították ezután, hogy az árvíz okozta gátszakadások helyrehozatala összesen hétmillió dinárba kerülne és ha ezt az összeget a kormány kiutalja, azonnal meg lehetne kezdeni a munkálatokat. A konferencián végleges határozatot nem hoztak és *Sztepanovics* földművelésügyi inspektor pénteken visszatutott Beogradba, hogy jelentést tegyen a földművelésügyi miniszternek.

Legközelebb újabb konferencia lesz, a melyen végleg döntenek.

KISEBBSÉGI ÉLET

Angheliescu, a sovén román iskolapolitika hírhedt vezére igen elégedetlen utódja, az új közlekedésügyi miniszter működésével, aki okulván a régi rendszer balsikerén, lényegesen enyhítette a magánoktatás rendszerét. A volt közoktatásügyi miniszter a Viitorulban éles nyilatkozatot tett közzé, melyben kifejti, hogy utódja törvényellenesen adta vissza néhány kisebbségi magániskolának a nyilvánossági jogot. »A miniszter nem adhatja vissza a nyilvánossági jogot — mondotta — és minden ilyen miniszteri rendelkezés semmis és érvénytelen. Ha a miniszter mégis adományozna jogokat, ezek a jogok kétségtelenül revízió alá kerülnek és a jövődö kormány semmi esetre sem fog respektálni olyan jogokat, amelyek a törvény szövegének sérelmével születtek meg.« — Angheliescu nyilatkozatáról Petrovici közoktatásügyi miniszter a következőket mondotta: »Nem válaszoltam a Viitorul vádjaira, mert nincs szükségem ilyen mérges ki-rohanásokra felelnem, amikor mindenki meg van győződve arról, hogy vagyok annyira patrióta, mint akármelyik liberális miniszter. Ami a lényegét illeti, helyesebbnek tartom a kisebbségek iránti türelmi politikát, mint meggondolatlan sovén politikát. A magyaroknak tett géretemmel kapcsolatban kijelenthetem, hogy a magyarok képviselői csak az Angheliescu-féle törvény szigorú alkalmazását kérték, a mit meg is ígértem.« Az elmagyarosodott zsidó gyermekek a magyar iskolákba való beiratkozására vonatkozólag kijelentette a miniszter, hogy az Angheliescu-féle törvény 35. szakasza szerint a kisebbségi iskolákba ugyanazon anyanyelvű növendékek iratkozhatnak be. A törvény nem beszél felekezetekről és ennek alapján kérték a magyarok, hogy az elmagyarosodott zsidógyermek, akiknek anyanyelve magyar, beiratkozassanak a magyar iskolákba. »Ezt kérték a magyarok — folytatta a miniszter — és én megértem a törvény szigorú alkalmazását. Azonban megfelelő ellenőrzést fogunk gyakorolni közegeink útján és nem elégszünk meg a szülői nyilatkozatával. Ez bizonyos kétséget okoz, de miután még vakáció van, elegendő idő van hátra, hogy ezt a kérdést megfelelően rendezzük. Teljesíteni fogom vállalt kötelességeimet — fejezte be nyilatkozatát Petrovici — alkalmazni fogom a törvényt, amint annak betűje szól és figyelmen kívül hagyom Angheliescu benső gondolatát, miként azt — impresszióm szerint — a törvény készítője kívánja.«

A szilágyszabolki református egyházegye a napokban tartott konferenciája mpozáns keretek közt folyt le. A konferencia legkiemelkedőbb pontja volt Vánza János lelkes előadása, melyben kifejtette, hogy az erdélyi magyarság a változott viszonyok folytán kétszeresen rá van utalva a vallásos életre és a magyarság magárahagyottságában csak az egyházakban találhatja meg azokat a szerveket melyek a mindkét nembeli magyar ifjúság jövődö életének kiépítésében legfőbbbet tehetnek. Az előadás fölötti vita folyamán többen rámutattak a legközlebbi feladatokra, melyeknek gyakorlatilag való végrehajtásaként kimondták, hogy minden egyházat a népnevelés szempontjából felosztanak a presbiterek között, hogy körükben a megállapított szempontok szerint az egyházi és magyar műveltségi feladatoknak megfelelően népnevelő munkát végezzenek.

Belső villongások gyöngítik a szlovénzköi magyar nemzeti pártot. Szentiványi, a párt vezérével szemben, aki a kormánnyal kötendő paktum mellett foglalt állást, egy kisebb csoport élén Koráthi képviselővel azon a véleményen van, hogy a kormánytámogatás politikája a jelenlegi helyzetben végzetes lehetne a pártra. A szembenálló felek közt fies hírlapi polemia folyik a nemzeti párt tájékoztatójában, mely egyelőre még erősen koretikus jellegű. Szent-Iványiék a ma-zuk álláspontját »Miben áll a mi kormánypártiságunk« címen fejtették ki. »A

gabonavámjavaslatnak képviselőink részéről történt megszavazása — írják — arra is igen alkalmas volt, hogy a magyarok államellenességére vonatkozó mesével egyszersmindkorra leszámoljon. Vérré és lélekre magyarabb képviselőink tettel bizonyították be, hogy ha olyan javaslatról van szó, amely Magyarországban nem tetszik, de Csehszlovákiának és egyúttal az itt élő magyaroknak feltétlen szükséges, ök habozás nélkül Csehszlovákia mellé állanak. Ezek után talán az itteni csehszlovák vezető körök is elhiszik, hogy nyelvre és kulturára jó magyarnak lenni,

egyébként pedig megbízható csehszlovák állampolgárnak, nem olyan fogalmak, amelyek egymást kizárják. Ezek voltak azok az okok, amelyek pártunkat a legutóbbi parlamenti harcokban a kormány, illetve a csehszlovák polgári pártok mellé állították. Ma nem vagyunk kormánypártiak. Hogy leszünk-e, a jövő kérdése. A feleletre nem kell sokáig várni. Az ősz meghozza. Mi igenlő választ szeretnénk, mert a mi kormánypártiságunk annyit jelentene, hogy az itteni magyarság hozzájut minden jogához, kulturális és gazdasági fejlődése útjában nem áll többé semmi akadály.«

Briand azért kérte magához a német követet, hogy mielőtt Hoesch Berlinbe utazik, megbeszélje vele mindazokat a feltételeket, amelyek Németország, Franciaország és Anglia között a teljes egyetértéshez szükségesek. Hoesch nagykövet csütörtök este Berlinbe utazott, hogy referáljon a birodalmi kormánynak a francia kormány álláspontjáról.

A gyilkos alkohol

Részségében hasbaszurta a feleségét egy szubotikai földműves

Pénteken reggel arról értesítették a szubotikai rendőrséget, hogy **Polyákovics Antal** Majsai-uti lakos életveszélyesen megszurta feleségét. A rendőrségi ügyeletről Miatov Tosa rendőrkapitány nyomban kiszállt a helyszínre. Az időközben előhívott rendőrorvos megállapította, hogy Polyákovics Antalét disznóvágó késsel kétszer hasbaszurta a férje. Az asszony sérülései nagyon súlyosak és ezért rögtön kórházba szállították.

A rendőrség megérkezésekor a férj már nem volt otthon, mire a rendőrség elrendelte előállítását. Polyákovics Antalt a detektívek reggel a piacon fogták el, amint paradicsomot árult. Polyákovics még ekkor is részség volt és a rendőrségen azt vallotta, hogy azért veszett össze a feleségével, mert nem akart neki pénzt adni. Polyákovics Antalt a rendőrség letartóztatta és átkísérte az ügyészség fogházába. Polyákovicsné életbenmaradásához nincs remény.

Tisztviselőváltások a szentai városházán

A belügyminiszter hét vezető állású tisztviselőt felmentett

Szentáról jelentik: Nagy meglepetést keltett Szentán az a hír, hogy a belügyminiszter hét városi tisztviselőt, köztük tanácsnokokat is, felmentett állásuktól.

A belügyminiszternek erre vonatkozó rendelete szombaton érkezett meg Szentai város polgármesteri hivatalába. A rendelet közli, hogy a belügyminiszter dr. Vuics Szeptovár városi főjegyzőt, Piszárov Mirkó adóügyi tanácsnokot, Lukovác Táne rendőrkapitányt, Pecárszki Jován számvevőt, Szlávnics Dusan járatlevél-kezelőt, Branovacscki Milorád rendőrtisztviselőt és Brács Jován adóvégrehajtót mentette fel állásától.

A felmentett tisztviselők közül csak dr. Vuics főjegyző és Piszárov tanácsnok nyugdíjogosult. Hír szerint a belügyminiszter több tisztviselőt fog még felmenteni a szentai városházán.

Al-orvost

tartóztattak le Becskereken Gyógyborokkal és szépitőszerekkel gyógyított egy orosz menekült

Becskerekről jelentik: A becskereki rendőrség szerdán letartóztatta **Pavlovics Alekszander** orosz menekültet, akitől kiderült, hogy kuruzsló és orvosi diploma nélkül használta a doktori címet. Pavlovics Alekszander hónapokkal ezelőtt telepedett le Becskereken, ahol a Cara-Dusan-utcában bérelt lakást. Hamarosan nagy hírnévre tett szert és a lakásán berendezett rendelője állandóan betegekké volt teli. Pavlovics azonban sohasem irt receptet, hanem az orvos-ságra elkérte a betegét a pénz, többnyire sokkal többet, mint amennyibe az orvosság került. Orvosságnak pedig oly ártalmatlan szereket és gyógyborokat vásárolt betegei részére, amelyek sem nem használtak, sem nem ártottak.

Legutóbb az történt, hogy egy **Katyánszki Szóza** nevű asszonyt tüdőbaj ellen kezelte. Pavlovics hatszáz dinárt vett fel orvosságra, az orvosság azonban semmi orvosságot nem adott és Katyánszki Szóza csakhamar meg is halt. A rendőrségnek jelentések alapján tudomására jutottak a kuruzsló üzelmel és ezért letartóztatta.

A bolgár válaszejegyzék nem kívánja a Népszövetség döntését

Bulgária válasza igen barátságos hangú

Szófiából jelentik: A bolgár kormány Jugoszlávia, Románia és Görögország kollektív jegyzékére **igen barátságos hangú jegyzékben ad választ.**

A bolgár jegyzék a kollektív jegyzék főbb pontjaira válaszolva, elsősorban a komitációs-mozgalmat és a határok elzárását illetően körvonalozza Bulgária álláspontját.

A jegyzék biztosítja a szomszédos

hatalmokat, hogy **Bulgária kész a legteljesebb együttműködésre a többi államokkal, annak érdekében, hogy a Balkán békéjét fentartsák.**

Bulgária azt kívánja, hogy a nagyhatalmak maradjanak távol az ügytől és ne kériék fel a Népszövetséget döntőbíróul, mégis készségét fejezi ki, hogy ilyen döntésnek esetleg alávesse magát, ha a szomszédállamok így kívánják.

Rendőrattak Rudolf Valentino temetésén

Huszezer főnyi tömegben hatvanan súlyosan megsebesültek

Newyorkból jelentik: Csak most, **Rodolfo Valentinonak** eltemetése után derült ki, hogy milyen tömegesen jelentkeztek főképp fiatal lányok, amikor a népszerű filmművész halála előtt azt hitték, hogy csak vérátömlesztéssel lehet rajta segíteni. Több ezer lány jelentkezett a kórházban és ajánlotta fel vérét Valentino részére, az orvosok azonban nem fogadták el az ajánlatokat, mert Valentino olyan gyenge volt, hogy nem lehetett a vérátömlesztést megkísérelni. Hétfőn délelőtt azonban utolsó kísérletül mégis próbálkoztak a vérátömlesztéssel, ami azonban már nem használt és Rodolfo Valentino rövidesen meghalt, mert vakbélgyulladás mellett baloldali tüdőgyulladás

és hashártyagyulladás is támadt. Csütörtök délután temették el Rodolfo Valentint és a temetésre a rendőrség messzemenő intézkedéseket tett a rend fentartása érdekében. Nagyszámu lovas és gyalogos rendőrség szorította vissza a temetésen résztvevő huszezer főnyi tömeget. Amikor később újabb több ezer főnyi tömeg érkezett a temetőbe, a lovasrendőrök kénytelenek voltak a tömeget széteszlatni. **Óriási pánik támadt és a nagy zürzavarban a lovasrendőrök több embert legázoltak. Hatvan ember többé-kevésbé súlyosan megsebesült a rendőrlovak patától.** A temetésen résztvevő közönség a temető körül igen sok üzlet kirakattábláját benyomta.

A tangeri kérdést nem oldják meg a Népszövetség szeptemberi ülészakán

Anglia jegyzékben válaszol Spanyolország memorandumára Briand tanácskozása a párisi német nagykövettel

Londonból jelentik: A spanyol kormány, eleget téve annak az angol kívánságnak, hogy szögezze le félreérthetetlenül álláspontját a tangeri kérdést illetőleg,

hosszabb memorandumot juttatott el az angol kormányhoz, a mely részletesen megvilágítja mindazokat az indokokat, amelyek Spanyolországot arra készítették, hogy a népszövetségi tanácsban állandó helyet kérjen és ezt az igényét a tangeri kérdéssel hozza összefüggésbe.

Az angol kormány két jegyzékben fog válaszolni a spanyol memorandumra. Az egyik jegyzékben a népszövetségi tanácsstagságok kérdésével, a másikban pedig a tangeri kérdéssel fog az angol kormány foglalkozni.

A két probléma elkülönítésével az angol kormány dokumentálni akarja, hogy véleménye szerint az állandó tanácsstagság kérdése a tangeri kérdéssel semmiképpen sem hozható kapcsolatba.

Az angol kormány sem a válaszejegyzékben, sem a későbbi tárgyalások

folyamán egyik kérdésben sem szándékozik pozitív javaslatokat tenni és csak csendes szemlélő marad még az esetben is, ha résztvenne azon a konferencián, amelyet a tangeri kérdésben kívánnak összehívni.

A Daily Telegraph szerint **semmi kilátás sincs arra, hogy a tangeri kérdést a Népszövetség szeptemberi ülésén megoldják.**

Ehhez a Népszövetség alapszabályait kellene megváltoztatni, másrészt pedig a megoldásra azért sincsen kilátás, mert

Franciaország okvetlen ragaszkodik a tangeri zónában élvezett közigazgatási fennhatóságához és a tangeri mandátum ügyében a népszövetségi tanács semmi körülmények közt sem tudna egyöntetű döntést hozni.

Párisi jelentés szerint a Journal félhivatalos értesülés alapján azt írja, hogy

Briand külügyminiszter csütörtökön hosszasan tárgyalt Hoesch párisi német nagykövettel a népszövetségi tanács reformjáról.

A suboticai népiszólak új elnevezése

Szuboica város iskolái és óvodái az 1926-27. iskolaév kezdetétől új hivatalos nevet fognak viselni. Az összes városi és szállási iskolákat, valamint óvodákat szerb-horvát történelmi személyek nevével, bunyevác vezetőférfiakról, történelmi eseményekről, helyekről és a népköltészet alakjairól nevezték el. Az egyes iskolák új neve a következők:

I. kör (mlakai) iskola — *Obradovics* Doszitej. Polgári iskola — Felszabadító *Petar* király. II. kör (Szt. György) — *Kujundzsics* Pájó pap. III. kör (Szt. Rókus) — *Antunovics* püspök. IV. kör (Galamb) — *Alekszandar* király. V. kör (Bajai) — *Bunyevác Matica*. VI. kör (Jaszibara) — *Miletics* Szvetozár. VII. kör (Kakas) — *Felszabadulás* (1918. november 13.). VIII. kör (Homok) — *Karagyorgye*. Pravoszláv templom melletti iskola — *Szent Száva*. Zsidó iskola — *Mária* királyné. Alekszandrovói (központi) — *Petar* trónörökös. Alekszandrovói (második) — *Natosevics*.

Szállási iskolák: Vászartéri 1. — *Evetovics* Miroljub. Vászartéri 2. — *Rajics* Blaskó. Majsai-uti 1. — *Koszovó*. Majsai-uti 2. — *Preradovics* Petar. Bukvács — *Obilics* Milos. Vágójárás — *Márkó* sirályfi. Szegedi szőlők 1. — *Dusan* cár. Szegedi szőlők 2. — *Crni Jovan* cár. Raionovác 1. — *Putnik* vajda. Radonovác 2. — *Zmaj Ognjeni Vuk*. Palics — *Rajicevics* Brankó. Kóvágó — *Lázár* cár. Hajdujárás — *Kilenc Jugovics*. Bibichát — *Zmaj Jovanovics* Jovan. Ludas csurgó — *Milos* fejedelem. Ludas központi — *Kajmakcsalan*. Ludas új — *Karajzics* Vuk. Alsó Ludas — *Nemzeti juszta*. Bikovó új — *Bacsics* Pájó. Suplják új — *Kujundzsics* Ilo. Suplják régi — *Mihailo* fejedelem. Bukovó régi — *Malagurszki* Csuresics Ió. Puzics-szállás — *Jaksics* Gyura. Klisza — *Kumarevics* Szudarevics-szállás — *Szudarevics* Franjo. Matijevics-szállás — *Sárcevic* Bózsó. Cvijin-szállás — *Petrovics* Nyegos Petar. Zsednik központ — *Második felkelés*. Zsednik Vukov — *Neorcsics* Sztanisa. Zobnatica — *Nemanja* Sztevan. Mukics-szállás — *Bregalnica*. Milodánovics-szállás — *Milutin* király. Dulics-szállás — *Dulics* Gjenó. Pavlovac — *Szucsics* Luka. Pavlovac Kujundzsics — *Kujundzsics* Nikola. Palivukov — *Mandics* Mijó. Sebesics — *Vidakovics* Barna. Kis Tavankut — *Stroszmajer* püspök. Ljutovo régi — *Vrlics* Szubota. Ljutovo új — *Gundulics* Iván. Tavankut

központ — *Gavrilovics* Jován. Szkendevics-szállás — *Uros* cár. Crnkov-szállás — *Szingjelics* Sztevan. Vukov-szállás — *Santics* Aleksza. Srednji — *Szent Anna*. Zlatni — *Rajics* Tanaszko. Alsó Csikeria — *Sztrahinics* bán. Bajai-uti — *Evetovics* Iván. Zorka-gyári — *Mamuzsics* Lázó. Bajai szőlők — *Trszienják* Davorin. Kelebia — *Csarnojevics* Arzén. Mélykúti ut — *Zrinyi* és *Frankopán*. Palics — *Danicsics* Gyura. Zsednik új is-

kola — *Első felkelés*. Zobnatica — *Teszla* Nikola. Tavankuti új iskola — *Tököl* Száva.

Óvodák: I. kör Trenkova-uccai — *Milica* cárné. II. kör — *Jugovicsok anyja*. III. kör — *Ljubica* fejedelemasszony. IV. kör — *Zorka* fejedelemasszony. V. kör, Bajai-uti — *Jelena* hercegnő. V. kör, második — *Jevroszima* anyja. VI. kör — *Koszovka* leányka. VII. Frankopanszka-uccai — *Angelina* anyja.

Kereskedők és gyárosok tiltakozása a szuboticai adóstatárium ellen

Negyven tagu küldöttség élén Jurics Márkó képviselő kérte a főispánt, hogy járjon közbe a rendelet visszavonása érdekében — A főispán kijelentette, hogy a negyedosztályu kereseti adót valószínűleg újra kivetik és a memorandum többi pontját is pártolón terjeszti a pénzügyminiszter elé

A szuboticai kereskedők és gyárosok egyesülete részéről pénteken negyven tagu küldöttség jelent meg *Gyorgyevics* Dragoszláv főispánnal és tiltakozott az adóhátralékok statáriális behajtása ellen, amit, mint ismeretes, *Bogojevics* pénzügyminiszteri inspektor rendelt el. A küldöttség szónoka, *Jurics* Márkó nemzetgyűlési képviselő kérte a főispánt, hogy tegye magáévá a deputáció kérését és illetékes helyen eszközölje ki, hogy a kereskedők kérelmét a pénzügyminiszter teljesítse. Ezután *Damjánovics* Milán a szuboticai kereskedők és gyárosok egyesülete nevében tizenkét pontba foglalt memorandumot adott át.

A memorandum első pontjában kéri, hogy *Bogojevics* Iván ismeretes rendeletét vonja vissza a pénzügyminiszter. Kéri továbbá, hogy a város rövid időn belül bizottságilag állapíthassa meg, hogy mennyi a város adóhátraléka. A hivatalos megállapítás szerint ez százhuszmillió dinárt tesz ki, de ebben az összegben van a megholtak, elköltözöttek és a csödbe ment kereskedők adója is. Azonkívül az adóhátralékoknak részletekben való fizetéséhez kéri a pénzügyminiszter hozzájárulását.

Az ötödik pontban azt kéri a Lloyd, hogy a városi tanács rendelje el a közösi pótdadó újbóli kivetését az egyenes adók alapján, mert az eddigi kivetések az állami adóelőleg alapján történtek. A hatodik pontban kéri, hogy a IV. osztályu kereseti adókivetések revízióját rendeljék el, mert e tekintetben *óriási*

igazságtalanságok történtek. Abban az időben ugyanis az adóbevallási iverk kitöltésére nem adtak semmiféle felvilágosítást és így történt, hogy *egy tízenkétezer dinár évi jövedelemmel bíró kereskedősegedre ötezernyolcszáz dinárt vetettek ki*. Kéri továbbá, hogy a III. osztályu kereseti adófelszámolási bizottság azonnal kezdje meg működését. A nyolcadik pontban kéri a főispánt, hogy a városi tanácsnál eszközölje ki, hogy az új városi adókat ne egy összegben, hanem három részletben fizethessék be.

Végül azt kéri a Lloyd, hogy a főispán illetékes helyen eszközölje ki, hogy az állam a szuboticai vámhivatalnál több éven keresztül befizetett kövezetvám adót, mintegy négy és fél millió dinárt fizesse ki Szubotica városnak, amely viszont azon a pénzen javíttassa ki a város utcáit és utait.

Gyorgyevics Dragoszláv főispán a küldöttségnek kijelentette válaszában, hogy belátja, hogy a népnek nagyon nehéz az adóhátralékok azonnal rendezni. A szuboticai radikális képviselőkkel együtt mindent megtesz, hogy az adóhátralékokat részletekben törleszthessék le az adózók, de egyben azt is kijelentette, hogy nem hiszi, hogy azt egészen 1928. évig ki lehessen tolni. Az adótisztviselőkre vonatkozólag kijelentette a főispán, hogy valóban érezhető, hogy az adóhivatal tisztviselői nem a kellő ambícióval dolgoznak. Az adóhivatali restanciák elintézésére vonatkozólag a fő-

ispán elrendelte, hogy a polgármester a többi ügyosztályokból tizenhat tisztviselőt helyezzen át az adóhivatalhoz, akiknek első feladatuk lesz az adófőkönyvek lezárni, mert csak akkor lesz megállapítható, hogy Szubotica város lakosságának mennyi adóhátraléka van. Ezért az adóhivatali tisztviselők délelőtt és délután is dolgozni fognak. A hivatalos megállapítás százhuszmillió dinári adóhátralékok mutat ki és ez a körülmény úgy tünt fel a pénzügyminiszter előtt, hogy Szubotica adózó polgársága igen kis mértékben tett eleget kötelezettségének. Másfelől azonban úgy tudják, hogy a város adóhátraléka nem több harminc-negyven millió dinárnál.

A IV. osztályu kereseti adóra vonatkozólag a főispán kijelentette, hogy ebben a kérdésben a pénzügyminiszteri inspektor is tett jelentést a minisztériumnak és *nincs kizárva, hogy a negyedik osztályu kereseti adókat újból kivetik*.

Kijelentette végül a főispán, hogy az adóhivatalban levő hátralékok elintézéséért *Jakovljevics* Obrád városi adóhivatali főnököt teszi felelőssé.

Gyorgyevics Dragoszláv főispán néhány nap mulva Beogradba utazik, ahol *Pérics* Ninkó dr. pénzügyminiszterrel fog tárgyalni a napról-napra szaporodó adópanaszokról és a memorandumba foglalt többi kérdésekről.

Megvámolták

a román király felöltőjét

A nagyváradi vámhivatal tizennyolcezer leu vámot vetett ki az Angliából érkezett kabátra

Nagyváradról jelentik: A nagyváradi vámhivatalban érdekes csomagot vámoltak el. A csomagban, mely Londonból érkezett a nagyváradi *Burberry* posztónagyáruháza címére, egy elegáns férfikabát volt a legfinomabb angol szövettel. A kabátot *Ferdinánd* király a *Burberry*-cég bukaresti fiókja útján rendelte Londonból. Az ára tizennégy angol font.

A vámhivatal nem tett kivételt a király számára küldött kabáttal sem, azt is úgy megvámolta, mint bármely más árut. A hivatalosan megállapított tarifa szerint a csomagra tizennyolc és félezer lej vámot vetettek ki, annyit, amennyit a vámtörvény előír.

A londoni cég nagyváradi fiókja nyomban továbbította a kabátot Bukarestbe.

Végrendelet

Irtá: *Berényi János*

A rokonok csoportján végigrándult a dühös nyugtalanság, amikor *Márika* belépett a szobába.

— Apám!

Egyenest az após ágya felé tartott, a többieknek inkább csak a szemével köszönt. A fakó, megapadt arca öregember kicsit fölemelkedett, karját a duna fölé csuszattatta. *Márika* kezét csókolt neki.

— Te vagy *Márika*? Azt hittem nem is gyössz — sutogta fáradt-boldogan az após, de mosolygott és ölelő szemekkel nézte a fiatal menyecskét, végig a kendője hujjától a tüpárna puhaságával kidomborodó mellekig, még lentebb a szoknyára is vetett egy pillantást, ahogy szétsimult az ágynak támaszkodó tömör combok fölött.

— Gyöttem vóna, nagyon is gyöttem vóna. De csak tennap kaptuk a sürgönyt. Pedig úgy van jelözve, hogy má tennapelőtt földadták.

Az após visszahanyatlott a vánkosra. Kicsiket lélekzett, félignyílt szájjal, szaporán. *Márika* tartózkodóan végigsimította megegyeszer az öreg kezét. *Julcsa*, a legidősebb menyecske ellenségesen a sarokba huzódva várt, följajzott vércsekedvvel, a jelenet égette a szívet, de azért félrefordult arccal is látni akart mindent. Most *Márika* szemébe csodálkozott.

— A sürgönyt? Csak tennap kaptad a sürgönyt? Tennapelőtt délben köllött vóna olvasnod. Legkésebb.

Márika vállat vont, a fejkendőjét csomózgatta az álla alatt.

— Köllött vóna, De mégse gyött. Ha

nem hiszed, silabizáld ki róla, hogy mikor gyött. Ott talárod a pakkomban.

Ezt ugyan hazudta, egy kicsit a többi is. De azért elszánt nyugalommal nézett farkasszemet a *Julcsa* ágyával. *Julcsának* kellett végül is belebékülni mindenbe egy guny felé csuszamlott keserű szájrándítással.

— De itt túl meleg van — állapította meg *Márika* — egész fülledt a levegő ha belép az ember. Mér nem nyissák ki az ablakot?

Nem mozdult senki. Fölcsukló haraggal pillogtak egymás felé, mindenki a maga fölpipezett fájdalomt strázsálta feketén és féltékenyen, mint a busító téli délutánok kint gubbasztó madara. Az egyik néni szelidre sápasztott véleményét kockáztatta, hogy talán mégse szabad az ablakot fölnyitni, a beteg ugyanis fázik. A másik rákoppant a hangjával, hogy inkább még egy kis meleget kellene beengedni a konyhából. És a többi is mind láthatatlan erőlködéssel a talpazatot korbácsolta, az öreg kezét, amelyet *Márika* eleitől fogva győzelmesen a lábai alá kapott és zsarnokul bitortolt. *Márika* nem felelt, odafordult az apósához.

— Az ablakot apám, kinyissam egy kicsit ugye?

Az öreg bólintott. Pillája alatt könnyű vizcseppet választott ki a meleg hála. A néni mentaszagu kendőjével tapogatta az orrát, *Márika* intett neki, hogy tárja ki az ablakot. Ómaga az ágy takaróját huzta föl, lábtól is eligazgatta. A beteg elvékonyodott karjait gyöngéden viszszaemelte a takaró alá.

— Teruskám egy vánkost. A fejealja nagyon alacsony. *Rozi* néni egy körülkötött hamar, te meg *Julis*, ódd csak föl a motyómat, egy kis gyümölcs van benn meg sütemény.

Negyedóra mulva mind mozogtak. Hallgatagon, fojtott dühre boruló alázat elcsitulásával és *Márika* szuró vezényszavaira. Csukott szájak mutatták a közbömböt, de a szemek izzó vérsugarat siktítottak, az öreg magába feledkezve, megszokottan bólogatott mindenre, amit a menyecskék javallott, nézésével a forgolódását simogatta, a vasalt ruhákba duzzadó hajlongásokat, az ujjai hegyét, kicsit a barna kis állat is, az édes erősléptü lábait.

Az ablak miatt szorongó néni, hogy szótlan ne maradjon végérvényesen, a levegőt próbálta elégelni. *Márika* nagy-lelkien beleegyezett, a néni becsukta az ablakot eredményesnek ígérkező tevékenységgel, de a lelkén nem apadt meg a keserű tenger, érezte, hogy így is vesztett, ezzel is *Márika* nőtt. A sógorasszony kibontotta *Márika* magával hozott utimotyóját, *Terus* fölélesztett háziasszággal igyekezett vánkosért futni, *Rozi* néne szíjogva, egyébre ügyetlen alázatosságba huzódottan tartotta a törülközőt.

— Nézze má — fordult az ágy felé *Márika* — egy kis gyümölcs. Nagyon jót tenne.

Kurta kellemes ujjai belesüppedtek a faj őszibarack dévaj pófácskájába. Kettéválasztotta, a mézes zamat végigcsurgott a tenyerén, lágy fehér béle olyan volt mint a vatta és rajta a vörös mag, egy vér-recés kis szív. *Márika* szépen kiemelte, a félbarack vastag kagylójából, a gyümölcs napverte nyers-arc izü husa jószaggal lehelte be a szobát és a gyászban bóbiskoló rokonokat megint a sarokba csaholta, dühödten egybeverődött nyájba, mint a goromba kuvasz a juhot.

— Szőlőt is hoztam.

Az öreg elfogyasztotta a félbarac-

kot. A szőlőből csak néhány bogycót izlelt. Följebb emelkedett a párnákon, ujjai erőfőn göröcsbe hajoltak a menyecske könyöke alatt. Félig ijedten az ablakra bámult, de már az se jelentett neki sokat, csak egy szürkéségbe gémberedő foltot.

— *Márika* lelkem — hebegte — a *Jóska*, hol van a *Józi*?

Márika szeméből kiugrott a sirás.

— A *Józi* is jönni fog. Kaszárnyában van a *Józi*, katona. De irtunk neki, jönni fog. *Máma* vagy holnap.

— Te jó vagy *Márika* — erőlködött megegyeszer szóra az öreg — szeresd a *Józit*. Mindig jó voltál... Tarttam... a fődöt is...

Köhintett, halkabban folytatta:

— A legjobb főd... a törökpusztai rész... Husz hold, épen *negyegygye* az egésznek. Az a tí részetek lesz, a *Józi*... Jegyzőnél van a végrendelet rula.

— De apám...

Az öreg szemébe megegyeszer fölnyílt az élet. Pillája lefelé konyult, széles nehéz árnyékot lendített a szemé fölé. A lélekzet is lassan emelkedett a mellében.

— Te cudar, még meghalni se enged nyugton — vicsorgott *Márika* felé az egyik sógornő — te hizelgő, alattomos, céda te!

Márika visszanezett, hallgatva, de győztes daccal, husos tenyerét az öreg arca felé csuszattatta. A beteg akkor már szürödni érezte a vérét, maga alá, valami langyos mélységbe. Szeme nem csukódott le, a lélekzet finom szálát elnyirta a mennyei ezüstolló. A fiatal kéz után szeretett volna nyulni, arcán mosolygás ütökött ki. De csak félig, lassan előre-rajzolódó vonalakkal. A másik felét már magával vitte a tulvilágra.

Bajmokonincsrendőr a haramiák üldözésére

Egy megtámadott gazdtól megtagadták a rendőri segítséget

Bajmokról jelentik: A szombori rablógyilkosság óta tudvalevőleg retteghetben élnek a bácskai községek és különösen a tanyák lakosai, éppúgy, mint a Bánátban, ahol a becskerekeli rablógyilkosság tartja még mindig izgalomban az embereket. A veszedelmesen szaporodó bűncselekmények a községi rendőrségek és csendőrségek megerősítését tenné multhatatlanul szükségessé és ezért általános megdöbbenést kelt Bajmokon az az eset, amely legutóbb történt, amikor egy kirabolt gazdtól megtagadták a rendőri segítséget.

Kovacsics András bajmoki földműves szerda délután kocsin a községből tanyájára igyekezett. Alig hagyta el a községet, Bajmok határában két ismeretlen fegyveres férfi felugrott kocsijára és a kocsit és a lovak átadására kényszerítették. A megrémült gazda kénytelen volt leszállni kocsijáról, amellyel aztán az utonállók elhajtottak.

Kovacsics azonnal jelentést tett a csendőrségen és a bajmoki rendőrségen, ahol karhatalmat kért a rablók üldözésére, azonban legnagyobb meglepetésére mindkét helyen azzal utasították el, hogy nem áll rendelkezésre ember a haramiák üldözésére.

Bizonyos, hogy a községi rendőrségek és a csendőrség erősen igénybe van véve, mégis érthetetlen, hogy épp a keresett rablógyilkosok nyomozásának sikere érdekében a bajmoki hatóságok nem indítják meg a legerélyesebb hajszát, amikor felbukkannak a község határában fegyveres utonállók. Ilyen esetben mégsem volna szabad az ember-hiányra hivatkozva megtagadni a rendőri segítséget.

Aki kártyaklubot tart fenn

— közveszélyes munkakerülő

A budapesti törvényszék hét havi börtönre ítélte Vojnich Józsefet

Budapestről jelentik. A törvényszék pénteken tárgyalta Vojnich József gyógyszerészességét sikkasztási ügyét. Vojnich többször szerepelt már Szemző Gyula volt főispánnal kapcsolatban és nevét azok a kártyarazziák tették ismertté, a melyeket Budapesten a detektívek a legutóbbi időben többször lefolytattak. Vojnich legutóbb a József-körút 2. szám alatti lakásán rendezett be kártyaklubot és zsetonosnak alkalmazta Lajkó Józsefet, akinek tízmillió koronás óvadékát elsikkasztotta és elkártyázta.

A pénteki tárgyaláson Vojnich József azzal védekezett, hogy Lajkó tudtával költötte el a pénzt, a törvényszék elnöke azonban felolvasta Lajkónak ezzel elmentendő és súlyosan terhelő vallomását. Az elnök kérdésére Vojnich kijelentette, hogy nincs állása és rokonai támogatásából él. Az elnök ezután felolvastott egy újságcikket, amely Vojnich kártyaklubjáról számol be részletesen, majd a következő szavakkal fordult a vádlotthoz:

— Hiszen maga közveszélyes ember, közveszélyes csavargó!

Vojnich hebegni kezdett és kijelentette, hogy a cikkben foglaltak nem felelnek meg az igazságnak. Elmondotta, hogy sógorától kap havonta négy millió koronát támogatást és azért nem keres állást, mert mint gyógyszerész-segéd legfeljebb kétmillió havi fizetést kapna, amiből nyísem tudna megélni.

Az elnök erre erősen figyelmeztette a vádlottat, hogy elég erős fizikumú ahhoz, hogy dolgozzon és menjen inkább követ törni, de ne adja szegény kifosztott emberek kezébe a revolvert.

Az ügyész vádbeszédében a sikkasztáson kívül közveszélyes munkakerülés miatt is vádat emelt Vojnich ellen és a bíróság rövid tanácskozás után sik-

kasztás büntetésében és közveszélyes munkakerülés vétségében mondotta ki büntetésnek Vojnich Józsefet és hét havi börtönre, három havi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte.

Az ítélet indokolása szerint Vojnichnak 1923 óta nincs rendes foglalkozása és közveszélyes a társadalomra.

Ugy az ügyész, mint a vádlott felelbezték az ítélet ellen.

Abd el Krim egyedül indul a száműzetésbe

Egy párisi lap megkezdi a rifvezér háborus naplójának a közlését

Párisból jelentik: Abd el Krim pénteken indult el Fezből a száműzetésbe. Azok a hírek, amelyek szerint a rifvezért már korábban utba indították, téveseknek bizonyultak. Az Abd el Krimet szállító különvonat pénteken indult el Casablancába, ahonnan hajón Reunion szigetére, a száműzetés helyére viszik a felkelővezért. Abd el Krim egyedül indult a száműzetésbe, személyzetét gazdagon megjutalmazva elbocsájtotta.

Az Echo de Paris pénteki számában bejelenti, hogy a jövő héten megkezdődik Abd el Krim nyilatkozatainak és háborus naplójának közlését, amelyet a rifvezér csak közvetlen letartóztatása előtt fejezett be. A lap megjegyzi, hogy ezek a nyilatkozatok és feljegyzések annál érdekesebbek, mert eddig a francia és spanyol hatóságok minden eszközzel megakadályozták azoknak nyilvánosságra kerülését.

Postássztrájk fenyegeti Ausztriát

Az osztrák hormány visszautasította az állami tisztviselők bérköveteléseit

Bécsből jelentik: A kormány pénteken közölte az állami tisztviselők és a postai alkalmazottak megbízottait, hogy az állam külföldi kötelezettségeire való tekintettel nem emelheti fel az állami tisztviselők egymillió koronás legkisebb havi fizetését a kért egymillióhétszáz ezer koronára.

A kormány elutasító válasza miatt a helyzet kiéleződött. A postás szakszervezet komolyan foglalkozik az-

zal a tervvel, hogy ultimátumot intéz a kormányhoz, mint ahogy azzal már korábban fenyegetőzött.

Éjszaka érkező jelentés szerint a késő esti órákban megegyezés jött létre a kormány és az állami tisztviselők között. A kormány ígéretét, hogy egyszeri segílyt ad, a tisztviselők elfogadták és a postás szakszervezet ideiglenesen visszavonta már kiadott sztrájkparancsát és a postások továbbra is végzik munkájukat.

Szabad ég alatt az uccán lakik özv. Mezeiné a lányával és három unokájával

A Frankopanska-uccában kilakoltattak egy családot, mert mosókonyhának kellett a lakás

Szuboticán a Frankopanska-uccában negyedik napja szabad ég alatt lakik egy család: özvegy Mezei Istvánné, Teréz nevű leányával és három apró unokájával. Szabad ég alatt, az uccán, a lakosztályt egyik oldalról a kocsit, másik oldalról a gyalogjáró szegélyezi. Mezeiné a körülményekhez képest csinosan rendezte be új kétszobás, egybenyíló lakását, csak épp az a baj, hogy nem lehet befűgönyözni, az ablakok éjjel-nappal szoba-szélességben-hosszuságban tárva-nyitva. A nagy nyilvánosság előtt perele az öttagú család élete, közszemlére alszanak és amikor az első cirogató napsugarak felébrednek őket, körülöttük már javában bonyolódik az uccai forgaó. A t. c. járókelő minden nehézség nélkül megállapíthatja, hogy Mezeiék mit ebédelnek, mit főznek vacsorára és ha éles a szeme, letippelheti, mit ettek előtte való nap. Nincs ennek a családnak titka, még azt sem titkoihatják el, ha egyik-másik nap nem esznek szegények.

A lakás tehát két szobából áll. (Eddig csak egy volt nekik.) Az egyik a háló, a másik, a nappali. A hálóban van az ágy, az éjszakai szekrény, a nappaliban, amely tulajdonképpen az ágy végénél kezdődik és a szomszédos fűszerüzlet ajtaja előtt végződik, van az asztal, székek, meg valami szekrényféle. Csak épp a képeket, a családi fotográfiákat nincs hová felakasztani, egyelőre az asztal alatt várnak további sorsukra. Az edényekkel is baj van, azoknak sincs helyük. Mi hova fért, azoknak van az asztalon, az asztal alatt, nappal az ágyon, éjjel az ágy alatt.

A Mezei-család a Frankopanska-ucca látványossága, amióta elköltözött eddig lakásából. Az unatkozó Frankopanska-uccai nyárspolgárok esténként a Mezei-porta előtt korzóznak és szórakoznak. Mezeiék azonban — mint mondják az arravalósiak — nem zavartatják magukat, hanem ha beáll az este, lámpát

gyújtanak, körülülük az asztalt, el-el pletykálnak az ismerősökkel, majd ha eljön a lefekvés ideje, hozzákészülnek az alváshoz. Ilyenkor a nappaliból átvisszik a lámpát a hálóba, mert Mezeiné az ágyban még szokott egy kissé olvasni. Elolvassa szorgalmasan az újságot, aztán lecsavarja a lámpát. Így szokta meg még régebben, mert ha elfújja, füstöl az a rossz lámpabél.

Amikor felkerestem őket, otthon találtam az egész családot. Az özvegy valamit horgolt, a leánya pedig a gyerekekkel bajlódott. A két kisebb az ágyon hancurozott, a harmadik meg folyton azon rimázkodott, hogy engedjék ki az uccára.

— De rossz ez a gyerek — szölt rá az anyja, amikor látta, hogy feljűk közeledem — képes volna a kapun is kimászni, az uccára. De én nem engedem csavarogni.

Beszélgetni kezdtünk.

— A Koncéknál laktunk, itt a szomszédba — mondták Mezei Teréz. — A Konc Dánieléknel. Ötven dinárt fizettünk havonta egy kis szobáért, hátul az udvarban. Aztán felemelték a házbért százötven dinárra. Százötven dinárt havonta kérem azért a zugért, ilyen félre-eső helyen. Nem győztem házbérre keresni. Hat hónappal ezelőtt adós maradtam. Öt hónappal ezelőtt is, négyvel is, mire kilakoltattak. Azt mondták, kell a lakás mosókonyhának.

— És kerestek már lakást?

— Kerestem kérem, de nincs. Az Erdő-uccában egy disznó-ólért hétszáz dinárt követelnek. Hát bírom én azt? Legálább munkám volna. Bejáróné vagyok, de most nincs helyem. Ha valaki munkát adna...

— Mit csinálnak, ha esik?

— Eddig még nem esett — vonogatta a vállát, miközben a legidősebb gyerek, felhasználva az alkalmat, kiszökött a szobából az uccára.

— Mind a három gyerek a magáé?

— Mind a drágám. A legidősebb négy éves, a legfiatalabb két hónapos. Szegény uram meghalt a múlt esztendőben és hátrahagyta ezt a három árvát az uccára. Jajaj! Már hét éve, hogy egyedül élek az anyámmal... Kérem ha tudna valami munkát. Bárkhez elmentek dolgozni. Ha kellet, itt megtalálhatnak. Várjon, rögtön megmondom a házszámot...

— A házszámot? — kérdeztem lepetten, de ő már a mellettünk húzódó ház előtt volt onnan lenézte:

— Tizenkilenc kérem. Frankopanska-ucca 19. Ugyanis ideiglenesen ezt a házszámot használjuk.

md.

Pénzt vagy életet!

Revolverrel akarta behajtani követelését egy községi jegyző

Becskerekéről jelentik: A mariolai csendőrségen pénteken reggel megjelent Turi János jermenovcii vendéglős és feljelentést tett Braso-ván Mileta jermenovcii községi jegyző ellen.

Turi a csendőrségen előadta, hogy csütörtök éjszaka Mariolanáról gyalog haza indult Jermenovcira. Nem messze Mariolanától az országúton találkozott egy fiakkal, melyben a kocson kívül egy férfi és egy nő ült. Mikor egész közel ért a kocsihoz, felismerte a fiakkerben Braso-ván Mileta jermenovcii jegyzőt, aki nemrég bevonult két hónapi fegyvergyakorlatra és most szabadságra hazaérkezett. Braso-ván, akivel egy szerződés miatt anyagi differenciái vannak, kiszállt a kocsiból, a nőt és a kocsi pár száz méterre elküldte, aztán elővette a revolverét és neki-támadt:

— Ha nem adod meg a hétezer dinárt, amivel tartozol, keresztüllölek.

Turi megijedt és amilyen gyorsan csak tudott, a sötétben elszaladt. Meg sem állt egész Mariolanáig, ahol jelentést tett a csendőrségen.

A feljelentés alapján a csendőrség megindította a nyomozást.

A jószivű rablóvezér

A román Rózsa Sándor pénzt osztogat a szegényeknek

Bukarestből jelentik: Vakmerő rablóbanda garázdálkodik a kirlibabai hegyekben. A rablóbanda, amely Niculaita volt csendőrőrmester vezetése alatt áll, legutóbb az óradnai vásári utasokat fosztotta ki. Jakoben közelében először Leonties Constantin volt prefektusnak az autóját tartóztatták fel. A rablók elállták az országutat és a közeledő autóra célozva kiállították: Kezeket fel! Az autós utasait teljesen kifosztották, aztán meghagyták a sofförnek, hogy vezesse az autót az út szélére és tovább ne menjen, míg arra engedélyt nem kap. A következő autóban marhakereskedők ültek, akik igen sok pénzzel tértek vissza a vásárról. Már Dornavatrán hallottak arról, hogy Niculaita bandájával lejött a hegyekből és ezért egy paraszt embert vettek az autóra, akinek átadták összes pénzüket abban a reményben, hogy a rablók a parasztot nem fogják megmozdítani. Azonban a kísérlet nem vált be, mert a rablók a megmozdítás után a parasztot is megmozdították és a nála megtalált százhatvan ezer lejt elvették. Közben az országúton egy gyalogos ember tünt fel uniformisban, aki mikor a fosztogató társasághoz érkezett, üdvözölte az őrmester ruhában levő Niculaitát. Ez megkérdezte tőle:

— Hová mégy?!

— Szabadságra.

— Itt van neked kétezer lejt — mondtotta a rablóvezér — töltsd jól a szabadságodat.

A banditák, miután egy harmadik autós utasait is kifosztották, a sötétség beálltával Kirlibaba községet támadták meg. Egy csendőrszázadost is kifosztottak, elvették autóját és a soffört kényszerítették, hogy a hegyekbe menjen velük. Mikor a rablók leszálltak az autóból Niculaita tizezer lejt adott át a sofförnek

A véres számtanóra

Elkeseredésével védekeznek a szarajevói gimnazista, aki összeszurkálta tanárát

Szarajevóból jelentik: A fiatalok ruak bírósága most tárgyalta Bilcsár Milos negyedik gimnazista ügyét, aki — mint annakidején jelentettük — az iskolaév végén az osztályban zsebkéssel összeszurkálta Petrovics Boskó matematika tanárt. A vádlott gimnazista elmondta, hogy tanára állandóan gúnyolta a diákokat és pofozni szokott. Kijelentette, hogy tettét elkeseredésében és hirtelen felindulásában követte el.

A sértett tanár azt vallotta, hogy Bilcsár jóviseletű fiú volt és nem lehetett volna hinni, hogy ilyen elvetemedettségre képes. A védő kérdést intézett a tanárhoz, hogy miért buktak el nála olyan nagy százalékban a diákok, mire a tanár azt felelte, hogy aki nem tud, azt megbuktatja, mert a matematika — nem történelem.

Csukovics gimnáziumi igazgató dicsérő módon nyilatkozott a bíróság előtt Petrovics tanárról, akit jó pedagógusnak tart. Annak a gyanújának adott kifejezést, hogy Bilcsár Milos mások felbujtására követte el a támadást tanára ellen. A tárgyalás végén mintegy ötven diák döntött be a tárgyalóterembe, akiket azonban az elnök eltávolított. A tárgyalást folytatják.

Monstre-deputáció tiltakozik

a Vajdaság gazdasági elzárása ellen

A szubotici Gyáripárosok és a Lloyd ülése

A Felsőbácskai Gyárosok Egyesületének és a szubotici Lloydnak választmánya csütörtök este együttes ülést tartott, amelyen a Gyáripárosok részéről Manojlović Dusan elnök, a Lloyd részéről pedig Komor Géza alelnök elnökölték. Az ülés tárgysorozatán több fontos pont szerepelt. Így többek között foglalkoztak a beogradi vasutigazgatóságnak az a rendeletével, amely lehetetlenné teszi a teherszállításokat a Vajdaságból Horvátország és Bosznia felé és ezzel a Vajdaságot szinte hermetikusan elzárja a vasuti forgalomtól.

A noviszadi kereskedelmi és iparkamara ebben az ügyben átiratot küldött a Lloydhoz és a Felsőbácskai Gyárosok Egyesületéhez és közli, hogy az összes vajdasági közgazdasági szervezetek szerdán monstre-deputációt küldenek Beogradba, hogy a kormánynál a sérelmes rendelet visszavonását és a megrongált bogojevói vasutvonalon mielőbbi helyreállítását követeljék. A kamara felszólította a szubotici szervezeteket, hogy a deputációhoz tizenöt taggal csatlakozzanak. A két egyesület választmánya elhatározta, hogy elfogadja a meghívást és csatlakozik a deputációhoz. A küldöttségben első sorban a legjobban érdekelt gabonakereskedők, malmosok, fa- és szénkereskedők vesznek részt, de részt vehet a Lloydnak és a Gyárosok Egyesületének minden tagja. A deputáció szerdán hajnalban indul Beogradba és utközben Noviszadon csatlakozik a noviszadi közgazdasági szervezetek delegátusaihoz.

A monstre-deputációt Popovics Dáka, a noviszadi kereskedelmi és iparkamara elnöke és Koszics Mirkó dr. kamarai főtitkár vezetik.

A szubotici Lloyd, továbbá a Felsőbácskai Gyárosok Egyesülete ezután is felhívja mindazokat, akik részt akarnak venni a deputációban, jelentkezzenek a Lloyd titkárnál.

A csütörtöki ülés foglalkozott ezenkívül a szubotici villanytelepnek legújabb tervezetével, amely az új vilalmos vonalak kiépítésére és az áramszolgáltatásra vonatkozik. A választmány elhatározta, hogy az új tervezettel szemben még nem foglal állást, mert egyelőre nem látszik sürgősen aktuálisnak.

Sorozatos vasuti szerencsétlenségek Németországban

Nyugalanság a vasuti merényletek miatt

Berlinből jelentik: A köscheni pályaudvaron a D-vonat csütörtökön este kisiklott. Több kocsi elpusztult és az utasok közül egy lány súlyosan, többen pedig könnyebben megsebesültek.

A rendőrség a szokottnál erélyesebb nyomozást folytat a sorozatos vasuti szerencsétlenségek ügyében, főképp azért, mert a legutóbbi hannoveri katasztrófa után az ügyészség két nap egymásután ugyanazon kéztől irt névtelen levelet kapott, a melyekben a levélíró bejelentette,

hogy ő követi el a merényleteket, azért, mert állásából elbocsájtották és mindaddig folytatni fogja a merényleteket, amíg ezer ember halálával nem vesz bosszút azokon, akik életét tönkretették.

A rendőrség erélyesen nyomoz a névtelen levélíró után, bár a levelet nem veszi komolyan. A közönség körében ezzel szemben óriási a nyugalanság az egyre megismétlődő merényletek és vasuti szerencsétlenségek miatt és a névtelen levelek is nagy izgalmat keltenek.

A nagyköveti tanács

ujabb erélyes jegyzékei Németországhoz

A titkos szervezetek katonai jellegének megszüntetését és a hadsereg létszámának csökkentését követelik a német kormánytól

Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger párisi jelentése szerint a nagyköveti tanácsa a lefegyverzés ügyében újabb három jegyzéket intézett a német kormányhoz.

Az első jegyzék azt veti a német kormány szemébe, hogy a különböző titkos szervezetek katonai jellegét még mindig nem szüntette meg. A

második jegyzék megállapítja, hogy a birodalmi hadsereg létszámon felüli legénységét még mindig nem bocsátották el és végül a harmadik jegyzék azzal vádolja a német kormányt, hogy a katonai ellenőrző bizottságok munkáját megnehezíti.

A német kormány még nem döntött a jegyzékekre adandó válaszlól.

Az angol bányászok nem egyeznek bele a munkaidő meghosszabbításába

Nincs kilátás a megegyezésre az angol bányászsztrájkban

Londonból jelentik: A Daily News a bányamunkások képviselői és a kormány közötti tárgyalásokat meghiúsultaknak tekinti.

Az egyezkedő tárgyalások hirtelenpontra jutottak, mert a kormánynak az a nézete, hogy a bányamunkások nem tudnak új javaslatokat tenni.

A csütörtöki értekezleten Churchill a bányászvezéreknek világosan értésére adta, hogy

a kormány a jövőben nem szándékozik a fémipart támogatni

és általában a kormány nem kötheti le magát a szubvencionális politikája mellett.

A bányászszakszervezet Londonba keddre ülést hívott egybe, ezt megelőzően hétfőn este a szakszervezetek vezetői, valamint a munkáspárt vezetői és képviselői tanácskozást tartanak az alsóház keddi ülésén a szénbányászat helyzetéről meginduló vita előkészítésére.

Cook, a bányászszervezet főtitkára csütörtökön egy beszédében kijelentette, hogy

a bányamunkások sohasem járulnak hozzá a munkaidő meghosszabbításához

és ha erre mégis kényszerítik őket, akkor a megállapodás csak addig fog fennállni, amíg azt a bányatulajdonosok hatalmi eszközökkel érvényben tudják tartani.

A bányászok ama követelésének elutasítása miatt, hogy a biztonsági őreket vonják vissza a szénbányák-ból, csütörtökön San Helendzsben

zavargások voltak és három-ezer bányamunkás ütközött össze a rendőrséggel.

A bányászok hatalmas közaport zúdítottak a rendőrökre, akik végül is rohammal oszlatták fel a tüntetőket. Az összeütközés folyamán sok rendőrtisztviselő megsebesült és a közaportól a közelben levő vasuti szálloda valamennyi ablaka betört.

A kisebbségi kongresszus a nemzetiségek választójogáért

A kongresszus pénteken befejeződött

Genfből jelentik: Az európai kisebbségek kongresszusának pénteki ülésén az állampolgárság, kisebbségi választójog és a kisebbségi nyelvek használatának kérdését tárgyalták. Az állampolgárság kérdésében a kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyben kimondja, hogy

az állampolgár joga szerzett jog, amelyre mindenki igényt tarthat és amelyet csakis önszántából veszíthet el.

A választójog kérdésében a kongresszus

olyan választási módusokat javasol, amelyek gyakorlatilag is érvényesítik a kisebbségek egyenjogúságát és lehetetlenné teszik a kisebbségi szavazók kiábrándítását.

A nyelvi kérdésben a kongresszus úgy határozott, hogy az ország nyelve csak a közigazgatásban legyen kötelező, a kisebbségek pedig tarthatnak fenn iskolákat.

Az állampolgársági kérdést Jakabffy Elemér romániai kiküldött ismertette és követelte a fennálló jogviszonyok egyenlőségének megszüntetését, valamint az 1922. évi római konvenciók ratifikálását.

A választójogi kérdés tárgyalásánál Deák Leó dr. jugoszláviai magyar kiküldött mondott nagyobb beszédet,

amelyben megvilágította azokat a nehézségeket, amelyekkel a nemzeti kisebbségek parlamenti képviselőinek biztosításához szükséges elegendő számú szavazatok meg-

szerzésénél a kisebbségek találkoznak. Határozati javaslatot terjesztett be, amelyben

követeli a választójognak úgy a kisebbségekre, mint a többségre való pontos betartását és a kisebbségi képviselőnek olyan biztosítását, amely a kisebbségek jelentőségének megfelel.

A kisebbségi kongresszus pénteken befejezést nyert.

Meggyilkolt plébános

Szervezett rablóbanda fosztogatja a zempléni plébániákat

Kassáról jelentik: A kassai püspöki hatósághoz távirati jelentés érkezett, mely közli, hogy az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek meggyilkolták Magyar János máltai római katolikus plébánost. A gyilkosság részletei még nincsenek felderítve, de valószínűnek látszik, hogy a plébános szerény anyagi viszonyait nem ismerő betörők arra számítottak, hogy nagyobb zsákmány vár rájuk a plébánián.

Két héttel ezelőtt ugyancsak éjszaka felfegyverzett betörők támadták meg dr. Heszék Istvánt, a zemplénudvai plébánost. A betörők azt hitték, hogy a zemplénudvai templom építésére szánt pénzeket a plébános magánál hordja s alighanem ezért támadták meg a plébániát. Itt azonban póruljártak, mert a plébános azonban póruljártak, mert a plébános revolverlövészekkel fogadta támadóit, úgyhogy azok menekülni voltak kénytelenek. Az a körülmény, hogy az utóbbi időben egymásután két ilyen rablótámadás történt, arra enged következtetni, hogy szervezett rablóbanda működik, mely főleg vidéki plébániák kifosztásával próbálkozik.

A csendőrség megkeresése alapján a kassai rendőrség is megindította a nyomozást a plébános gyilkosai után és egy detektívet, rendőrkutyával, leküldött a gyilkosság színhelyére.

Szövetségbe tömörülnek

a vajdasági kereskedő-egyesületek

A noviszadi, szubotici és szombori Lloyd közös akciót indít a vagonhiány enyhítésére

Noviszadról jelentik: A noviszadi Lloyd csütörtökön este rendkívüli választmányi ülést tartott Szlepesevics Zsárkó elnökletével. A fakeskedő-szekció javaslatára a választmány kimondotta, hogy felszólítja a szubotici és szombori kereskedőegyesületeket csatlakozásra a vagonhiány enyhítésére irányuló mozgalomhoz. Memorandumot szándékoznak intézni a közlekedésügyi miniszteriumhoz, amelyben el fogják panasolni, hogy a vagonhiány miatt a Vajdaság tüzifa és szén nélkül marad. A választmány elfogadta a javaslatot és megbizta Krajasevics Gyulát, a fakeskedő-szekció titkárát, hogy készítse el a memorandumot, amelyet a szubotici és szombori testvéregyesületek részvételével a jövő hét elején fognak átadni a miniszteriumnak.

Elhatározta még az ülés, hogy küldöttül fogják sürgetni a városnál a Duna-híd építését, mert az építkezés lassúsága folytán a Szerémség kereskedelmileg elszakad a Vajdaságtól.

A Lloyd választmánya körében felmerült az az eszme, hogy a vajdasági és szerémségi kereskedőegyesületeket szövetségbe tömörítsék. Evégből valamennyi egyesülethez köriratot intéztek és a beérkezett csatlakozásbejelentések után összehívják Noviszadra a vajdasági és szerémségi kereskedőegyesületek szövetségének alakuló értekezletét. A megalakulás után döntenek arról, hol legyen a szövetség központja.

TÜKÖRGYÁRUNK

137 FUTÓSI PUT

sz. m. al. (villamos megáll) helyeztük át 7400

VITRUM NOVI

Telefon 407.

HIREK

— **Görög-keleti Nagyboldogasszony.** Szombaton, augusztus 28-ikán van a görögkeleti Nagyboldogasszony-napja. A szuboticiai városházán ez alkalommal munkaszünetet tartanak.

— **Dr. Radonics Jován Szentán.** Szentáról jelentik: Dr. Radonics Jován, a szuboticiai kerület radikális képviselője, a pénzügyi bizottság elnöke péntek délután Szentára érkezett. Dr. Ludaics Mihály, a szentai radikális párt szervező elnöke azonnal összehívta a párt választmányát. Az ülésen főleg szentai városi ügyekkel foglalkoztak. Radonics képviselő szombat délelőtt Molon, délután Adán tart értekezletet a helyi szervezettekkel, este pedig Szuboticiára utazik.

— **Beogradi egyetemi tanár előadásai Szomborban.** Szomborból jelentik: Dr. Ambrosics Mátyás, a beogradi egyetem gyermekgyógyászati tanára, szeptember elején előadásokat fog tartani Szomborban a Mariora-kórházban. A kórház tíz vidéki orvos részére ad az előadás idejére lakást.

— **Bácsmegeye állandó választmányának ülése.** Szomborból jelentik: A vármegye állandó választmánya szeptember 1-én délelőtt kilenc órakor tartja ülését. A választmányi ülésen az 1926. évi pótköltségvetést tárgyalják.

— **Szombori küldöttség a szuboticiai vasutigazgatóságnál.** Szomborból jelentik: A szombori terménytözsde küldöttsége pénteken fölkereste Borko szuboticiai vasutigazgatót, akitől a szombori vasúti forgalom kibővítését kérték. A küldöttség azt javasolta, hogy a 14 óra-kor Szuboticiáról Szombor felé induló vonat várja be a Budapestről 14.26 perckor érkező gyorsvonatot, hogy a Szombor, illetve Vinkovci felé utazó közönség azonnal csatlakozást kapjon. A küldöttség kérte a vasutigazgatót, hogy indítson esti vonatot Vinkovci illetőleg Szombor felé. A vasutigazgató megígérte a kérések teljesítését és pár nap múlva új vonatpárt csatolnak be, amely Szuboticiáról 18.40-kor indul és 21.55-kor érkezik Szomborba.

— **Uj állatorvos.** Szentáról jelentik: Uvalics Bogdán szentai illetőségű állatorvostanhallgatót a nápolyi állatorvosi főiskolán doktorrá avatták.

— **Az ügyészség szabadlábrahelyezte a noviszadi kirakatrombolókat.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség pénteken szabadlábrahelyezte Mihács Szlávkót és Bajac Gyurát, akiket a noviszadi rendőrség a Bácsmegeyei Napló és a Délbácska ellen elkövetett kirakatrombolás miatt őrizetbe vett és az ügyészségnek átadott.

— **Zöldi Márton Szuboticián.** Zöldi Márton, a közkedvelő szuboticiai kabarékomikus Szuboticiára érkezett, ahol néhány napig a Nemzeti-szálló kerthelyiségében levő kabarében vendégszerpel. A kitűnő komikus egyfelvonásos tréfákban játszik és magánszámokat ad elő esténként óriási sikerrel. A kitűnő kísérőműsorából kiemelkedik Gömöri táncsáma.

— **A német párt konferenciája Becskereken.** Becskerekről jelentik: A német-párt felső és alsóbánati szervezete vasárnap délelőtt kilenc órakor tartja kerületi konferenciáját Becskereken.

— **Kijavítják a Palics—horgosi országutat.** Dr. Radonics Jován szuboticiai radikális képviselő a napokban interviuál az építésügyi miniszternél, hogy a Palics—horgosi országutat, amely igen rossz állapotban van, javítsák ki. A miniszter ígéretet tett, hogy az országutat állami költségen a legközelebbi pötvében kijavítják.

— **A batina katolikus templom alapkövetétele.** Szomborból jelentik: A batina katolikus templom ünnepélyes alapkövetétele szeptember 8-ikán lesz. Az ünnepségen a misét Aszamovics Jankovói püspök celebrálja. Ugyanekkor lesz a batina önkéntes tűzoltótestület ünnepélyes eskütétele is.

— **A petrovozelői tűzoltóegyesület a Szent Flórián-szobor leleplezésén.** Annak megállapítására kértek fel bennünket, hogy a Szent Flórián-szobor leleplezéséről írt tudósításunkból tévedésből kimaradt, hogy a szoborleleplezésen a bácspetrovozelői önkéntes tűzoltóegyesület is képviseltette magát és megkoszorúzta a szobrot.

— **Németeknek nem szabad Párisban megkoszorúzni az ismeretlen katona sírját.** Párisból jelentik: Csütörtök este kínos jelenet játszódott le az ismeretlen katona sírjánál. Egy német társaság, melynek egy férfi és négy nő volt a tagja, koszorút helyezett az ismeretlen katona sírjára a következő német és francia szövegű felirással: »A német ifjuság az ismeretlen katonának.« A járókelők közt nagy izgalom támadt a koszorú elhelyezése miatt és végül is a rendőrség közbenjöttével eltávolították a sírról a németek koszorúját.

— **Leszurta haragosát.** Puzics József szuboticiai gyári munkás pénteken reggel összetalálkozott régi haragosával, Sztantics István gyári munkással. Rövid szóváltás után a két haragos verekedni kezdett és a dulakodás hevében Sztantics kést rántott és azzal súlyosan megsebesítette Puzicsot, akit az előhívott mentők a kórházba szállítottak. A rendőrség Sztanticsot őrizetbe vette.

— **Öngyilkos aggastyán.** Pénteken éjjel Svraka József nyolcvanhároméves szuboticiai lakos Halasi-szöllők 83. szám alatti lakásán felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már meghalt. Svraka többször kísérelt meg öngyilkosságot, de tettét eddig mindig idejekorán észrevették. A család kérelmére az öngyilkos aggastyán hulláját nem boncolják fel.

— **Kisenevben kémkedésért letartóztattak két prágai diákot.** Kisenevből jelentik: A kisenevi sziguranca kémkedési ügynek jött nyomára, amelynek szereplői a prágai egyetem két diákja. Az egyetemi hallgatók Kisenevből származnak, nevük Moldanschi és Raznostie. Részbe van a kémkedésben Ocnert kereskedelmi alkalmazottnak is. A diákokat a sziguranca szerint a bécsi szovjetközpont küldte ki Romániába, hogy Kisenevben kémkedési központot szervezzenek, amely híreket szállítson Bécsbe. A diákok elfogadták az ajánlatot és Kisenevbe jöttek, ahol Ocnert belevonták a vállalkozásba. Ez az Ocnert egy őrmesternek ajánlatot tett, hogy tekintélyes összeget folyósít neki, ha katonai adatokat közöl vele. Az őrmester látszólag állta az alkut, elfogadta a pénzt, de rögtön jelentést tett felettes hatóságának, amely elfogatta a két diákot. Moldanschi és Raznostie töredelmes vallomást tettek. Átadták őket a katonai bíróságnak.

— **Ukrán ébredő egyesület alakult Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A csehszlovákiai hatóságoknak tudomására jutott, hogy az erdélyi Kárpátokban egyedülre még titokban megalakult az ébredő ukránok egyesülete. A rendőrség a megindított nyomozás során több ukrán ébredőt letartóztatott, akik beismerték, hogy mozgalmat akartak indítani a Csehszlovákiától való elszakadás érdekében. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

— **Országos vásár Sztarakanizsán.** Sztarakanizsáról jelentik: Az idei országos vásárt vasárnap, augusztus 29-én fogják megtartani Sztarakanizsán. A vásárra minden vészmentes helyről felhajthatók az állatok.

— **A zsedniki tűzoltók premiérje.** Zsednikről jelentik: Pénteken délelőtt tizenegy órakor Sendrovics Gábor gazdálkodó szállásán gyulladt egy szalmakazal. A tűz nagy riadalmat keltett, mert a nagy szélben attól lehetett tartani, hogy a tűzvész nagy pusztítást végbe. Értésítették a zsedniki önkéntes tűzoltókat, akik Pressburger Sándor vezetésével azonnal kivonultak és egy órai megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A zsedniki önkéntes tűzoltó egyesület, amely nemrég alakult, most vonult ki első alkalommal tüzhöz.

— **Ingyen oltások Noviszadon kiütéses tifusz ellen.** Noviszadról jelentik: Az egészségügyi inspektorátus hirdetményt tett közzé, amelyben figyelmezteti a lakosságot, hogy a Vajdaságban az idén az árvíz miatt sokkal gyakrabban fordulnak elő kiütéses tifusz esetek, mint az előző években. Ezért Noviszadon ingyenes oltásokat eszközölnek kiütéses tifusz ellen, mégpedig a városi főorvosi hivatalban vasárnaponként 9—11, hétköznapokon 10—12 óráig, a köz-kórház járványosztályán naponta délelőtt 9—10 és délután 3—4 óráig.

— **Szerencsétlenség cséplőgépszállítás közben.** Becskerekről jelentik: Mariorana községben cséplőgépszállítás közben súlyos szerencsétlenség történt. Az egyik fiatal munkás, Petru Pasula a gép kerekei alá krült, melyek teljesen összezúzták a lábát. Súlyos sérülésével beszállították a becskerekéi kórházba.

— **A noviszadi főállamügyész Becskereken.** Becskerekről jelentik: Dr. Jocić Milorad noviszadi főállamügyész Becskerekre érkezett, ahol az ügyészséget fogja felülvizsgálni. A főállamügyész nyolc napig marad Becskereken.

— **A noviszadi zsidó nőegylet matinéja.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó nőegylet vasárnap matiné rendez, amelyen Kassovitz Ilia és Weisz Imre lépnek fel. A matiné belépődíj nincs, az esetleges adományokat az árvíz-károsultak javára fordítják.

— **Gyilkos csősz.** Noviszadról jelentik: Jovanov Szteván alibunári csősz ezévi április 11-ikén veszekedés közben késsel melbeszurta Dimitrijevic Risztót, aki a helyszínen elvérzett. A pancsevói törvényszék másféle évi börtönrre ítélte halált okozó testi sértés miatt. A noviszadi felebbviteli bíróság pénteken helybenhagyta az ítéletet, amely ellen dr. Nikolics Richárd főállamügyészhezlyettes semmisségi panaszt jelentett be.

— **Buzát lopott.** Noviszadról jelentik: A zsabalyi csendőrség csütörtökön letartóztatta Damjanov Zsivkó goszpodincei származású szolgát és beiskerte a noviszadi ügyészséghez. Damjanov, mint Vrbászki Jása zsabalyi birtokos szolgája a munkaadójától hat zsák buzát lopott.

— **Véres verekedés Debeljácsán.** Debeljácsáról jelentik: A piac-téri Papp-féle vendéglőben borozás közben összeszólkoztak sakulai és idvordi földművesek. Csakhamar verekedésre került a sor és verekedés közben Mirkovics Misa sakulai lakost tizenhét helyen megszurtták. Az egyik szurás, amely a tüdőt érte, életveszélyes. A községi orvos véleménye szerint Mirkovics életbenmaradásához nincs remény. A verekedőket a rendőrség letartóztatta és beszállította a becskerekéi ügyészség fogházába.

— **Amerikai mintájú rablótámadás Nagyszombaton.** Nagyszombatról jelentik: Amerikai detektívfilmekbe illő rablótámadás történt Nagyszombat uccáin. Bajdesik Mihály vasuti altiszt negyvennégyezer cseh koronát vitt a postára feladás céljából. A Gabona-uccában két fiatalember támadt Bajcsikra, az egyik paprikát szórt a szemébe, a másik pedig kitépte a kezéből a pénzzel telt táskát. A két támadó futásnak eredt, azonban Grenzler István telefonszerelő egy vasdarabot dobott utánuk, ami az egyik támadót a lábán érte. A telefonszerelő dulakodni kezdett vele, azonban a támadó kést vett elő és megszurta Grenzler, majd ismét tovább futott. Az egyik merénylő ezalatt egéruat nyert, a másik pedig a várost ketté választó Tarna-patakba ugrott és uszás közben is állandóan szorongatta kését a kezében. Óriási tömeg leste az izgalmas üldözést, a támadónak azonban sikerült elérni a másik partot, de ott egyenesen egy rendőr karjaiba futott. Hosszabb dulakodás után sikerült csak bilincsbe verni és a rendőrségre szállítani. Ott kiderült, hogy Mádi Bálint foglalkozás nélküli csavargó, azonban társát nem volt hajlandó megnevezni. A rendőrség most erélyesen nyomoz a másik merénylő után.

— **Ujjászervezték a szrbobrani tűzoltótestületet.** Szrbobránból jelentik: A szrbobrani községi előljárárság elhatározta, hogy ujjászervezi a tűzoltótestületet és különösen a felszerelés körül mutakozó hiányokat pótolja. Az átszervezés munkálataival Penz községi tanítót bízták meg.

— **A kisgyermek halála.** Szentáról jelentik: Berecz Rozália két és féleves kislány szerdán Molon hirtelen meghalt. A kislány halálával kapcsolatban a községben arról suttogtak, hogy a kis Rozáliát megmérgezték. A szuboticiai államügyészség utasítására dr. Davidovics Bogdán szentai járásbíró dr. Beleslin Brankó hatósági orvossal pénteken kizsállt a helyszínrre és a kislányt felboncolták. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy mérgezésről szó sincs, Berecz Rozália halálát agycsonttuberkulózis okozta.

— **Rozsdás szögbe lépett.** Szentáról jelentik: Sinkovics Péter tizenegyéves fiú Ugyonka Vince szentai szállásán szolgált, mint libapásztor. Augusztus tizenkettedikén az udvar felsőprése közben rozsdás szögbe lépett. Ismerősei nyulhájjal kengették sebé, mely egy hét múlva teljesen be is hegedt. Szerdán azonban kitört rajta a vérmérgezés, úgy hogy nyomban be kellett szállítani a szentai kórházba. Beoltották tetanus ellen, de minthogy az oltással már elkéstek, nem lehetett a szerencsétlen fiún segíteni, aki péntek hajnalban meghalt.

— **Megváltoztatják Senta város szabályrendeletét.** Szentáról jelentik: Senta város gazdasági bizottsága csütörtökön Cetina Zsarkó polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen elhatározták, hogy a legközelebbi közgyűlés elé azt az indítványt terjesztik, hogy Senta város szabályrendeletének mindazokat a szakaszait, melyek már elavultak, változtassák meg és reformálják át a tisztviselők létszámára, fizetésére és illetményeire vonatkozó eddigi rendelkezéseket.

— **Hibaigazítás.** Lapunk augusztus 26-iki számában »Életbelépnek az új szuboticiai adók« című cikkünkbe sajnálatos tévedés folytán hiba csuszott be. Svábics Szvetozár pénzügyigazgató nyilatkozatában nem mondta azt, hogy ijesztgetésnek tartja a városi adóhivatal rendeletét, az adóhátralékok nyolc nap alatti behajtása tárgyában. A pénzügyigazgató azt jelentette ki, hogy a városi adóhivatal valószínűleg azért adott ilyen rövid terminust az adóhátralékok rendezésére, hogy ezzel is dokumentálja a rendelet komolyságát és fontosságát. Ezzel a helyreigazítással az esetleges félreértéseket kívánjuk eloszlatni.

— **Uj postavonat Szubotica és Beograd között.** A szuboticiai postafőnökség közli, hogy augusztus 25-ikétől kezdve Beograd felé új postavonat jár, amely Szuboticiáról 18 óra 30 perckor indul. A posta kéri a közönséget, hogy a pénzesleveleket és a nagyobb értékű küldeményeket legkésőbb 17 óra 30 perckor vigyék feladásra, hogy az új menetrend szerint idejében továbbíthatók legyenek.

— **A jugoszláv református egyházmegye közgyűlése Debeljácsáról.** Debeljácsáról jelentik: A jugoszláv református egyházmegye Debeljácsán tartotta meg évi közgyűlését, amelyen résztvett az egyházmegye valamennyi lelkésze és gondnoka. A közgyűlést megelőzően a különböző egyházi tanácsok üléseztek. Szerdán reggel nyolc órakor ünnepi istentisztelet volt, amelyen Klepp Péter esperes mondott beszédet. Istentisztelet után folyt le a közgyűlés, majd utána a Babos-féle vendéglőben bankett volt. Délután négy órakor a református nőegylet vallásos összejövetelt tartott, amelyen több lelkész is beszédet mondott. Az összejövetel befejezésül a Debeljácsai mükedvelők előadták Gachal János Debeljácsai lelkész, helyettes esperes egyfelvonásos élet-képét. Az előadás nagy sikert ért el. A vendégek szerdán este elutaztak Debeljácsáról.

— **A vonat elé vetette magát egy csehszlovákiai bankigazgató.** Prágából jelentik: Dr. Horák József bankigazgató a gyorsvonat elé vetette magát, amely halálra gázolta. A mozdonyvezető észrevette, fékezett is, de már nem lehetett elkerülni a szerencsétlenséget. Dr. Horák tagja volt több részvénytársaság elnökségének is. Tettének oka ismeretlen.

— Szigorú rendszabályok a veszett kutyák gazdálalásán. Az egész országban óriási arányokat ölt az utóbbi hónapokban azoknak a száma, kiket veszett kutyák martak meg. A hatósági és rendőrségi intézkedések ellenére sem csökkentett ujjabb időben a veszett és a kóbor kutyák garázdálkodása. Egyes helyeken, mint Sztarakanizsán, a kóbor kutyákat az uccákon lövik agyon, más helyeken, mint például Szentán, állandóan ellenőrzik, hogy a kutyákat az udvaron megkötve tartják-e. Minthogy azonban ezek az intézkedések sem bizonyultak elegendőnek, a belügyminiszter 31314. számú napokban kelt rendeletével a legszigorúbb büntetés alkalmazását rendeli el azok ellen, akik az ebzárlat idején nem tartják megkötve kutyáikat. Azokat pedig, akiknek veszett kutyái halálra marának valakit, a miniszteri rendelet szerint egy hónaptól három évig terjedhető elzárásra kell ítélni és az összes kártérítést és felmerülő költségeket is tartoznak megfizetni.

— Szerencsétlenség munka közben. Szentáról jelentik: Csapó Erzsébet, a csókai uradalom Macahalmi majorjában mint napszámos a székéről a hagymát hanyta le. Munka közben a hátrával telt szekeret az eléje fordított megindították, a tizenöt éves lány lecsúszott a székéről és a kelet felé esett, amely a lány ballabát levágta. Beszállították a szentai kórházba. Állapota súlyos.

— Halálra rugta a ló. Szomborból jelentik: Zetovics Mirkó harmincöt éves kocsis pénteken délelőtt az istállóban foglalatostkodott. Az egyik ló eközben úgy megrugta Zetovicsot, hogy összetört a gégefője és ezenkívül agrázkóddást is szenvedett. Beszállították a kórházba, ahol félórai szenvedés után meghalt.

— A Baranyai Menekültek Gazdasági Egyesületének szubotici csoportja augusztus 29-ikén vasárnap délelőtt tíz órakor a szokott helyen igen fontos ügyben rendkívüli közgyűlést tart.

— Megverte a rendőrt. Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség hatóság elleni erőszak miatt vádat emelt Sokics István goszpodjincei vendéglős ellen, mert az elmúlt évi szeptember 22-ikén Goszpodjincén Uvalics Lázár rendőrt, aki be akarta kísérni, bottal többiben fejbevégté. Péntekre volt kitűzve ezügyben a noviszadi törvényszéken a főtárgyalás, de el kellett halasztani, mert a tanúk nem jelentek meg.

A Villanytelep közli az érdekeltekkel, hogy vasárnap reggel 6-tól 12-ig kábelcseré miatt úgy a világító, mint az üzemáram szünetel.

— Dobrovolljác-gyűlés Petrovosze-lón. A noviszadi kerület dobrovolljác szervezetei szombaton délelőtt tíz órakor Petrovosze-lón gyűlést tartanak, amelyen részt vesz Csobanics Brankó, a kerületi egyesület elnöke is. A gyűlésen a beogradi főbizottságot Bogdanovics Dusan titkár fogja képviselni.

— Mackensen meglátogatja Vilmos excsászárt. Hágából jelentik: Mackensen tábornagy szombaton érkezik meg Doornba, Vilmos ex-császár meglátogatására. Mackensen néhány napot fog Doornban eltölteni.

— Esküvő elől a halálba. Grácból jelentik: A semmeringi Stefánia-szállóban csütörtökön éjjel öngyilkosságot kísérelt meg Krausz Károly állítólagos bécsi kereskedő és a menyasszonya. A jegyespár előbb nagymennyiségű piramidolt vett be, vízben feloldva, majd felvágta ereiket. A szálló személyzete még idejében felfedezte az öngyilkossági kísérletet és a már csaknem elvérzett kereskedőt menyasszonyával együtt orvosi ápolás alá vették.

— Fuzionálnak a csehszlovákiai magyar és cseh szociáldemokrata pártok. Prágából jelentik. A csehszlovákiai magyar szociáldemokrata-párt néhány napja tárgyalásokat folytat a csehszlovák szociáldemokrata-párttal a két párt egyesüléséről. Ha a tárgyalások sikerre vezetnek a magyar szociáldemokrata-párt pártkereteinek fenntartásával koalícióra lép a cseh szociáldemokrata-párttal. A német szociáldemokraták a fuzionálásban nem vesznek részt.

LEGUJABB

Átnyujtották Szófiában a bolgár kormány válaszigjegyzékét

A bolgár kormány kész a komitácsi bandák tevékenységének véget vetni

Bukarestből jelentik: Szófiából érkező jelentés szerint

a bolgár külügyminiszter péntek délután adta át a jugoszláv, román és görög követnek a bolgár kormány válaszigjegyzékét a három állam kollektív jegyzékére.

A bolgár válaszigjegyzék rendkívül békés hangú. A jegyzék sorra veszi a kollektív jegyzék egyes pontjait és ismételtelen kifejezi a bolgár kormánynak azt a készségét, hogy a komitácsi bandák tevékenységének véget vet és a jövőben minden határincidens megakadályoz.

Bulgária szoros együttműködésben a többi hatalommal, minden erejével azon lesz — mondja a válaszigjegyzék — hogy a Balkán békéjét biztosítsa.

A bolgár kormány eláll attól a szándékától, hogy a felmerült konfliktus elintézésére a Népszövetséget vegye igénybe, a nagyhatalmaknak kívánságára azonban bármikor kész magát a Népszövetség döntésének alávetni.

A román külügyminiszter a szombatira összehívott minisztertanács elé terjeszti a bolgár válaszigjegyzékét és a minisztertanács fog dönteni a további teendőkről.

Megszakadt a diplomáciai összeköttetés Kína és Szovjetország között

Csang-Cso-Lin kiutasította Kinából a szovjet-követet

Berlinből jelentik: A *Vossische Zeitung* mukdeni kábeltávirata szerint Csang-Cso-Lin időnként és a moszkvai kormány között a keletkínai vasút kérdésében súlyos konfliktus tört ki, amelynek következtében

Csang-Cso-Lin lefoglalta a Sungari vízen horgonyzó orosz flotta egységét.

Csang-Cso-Lin felszólítására egyben a pekingi kormány pénteken kikézbeküldte Karahan szovjetkötvetnek és az orosz követség személyzetének utleveleit és felszólította a követet, hogy három nap alatt hagyja el Kinát.

A konfliktus fejleményei elé nagy izgalommal néznek.

— Tűz Ürményházán. Becskerekéről jelentik: Ürményháza községben Gilice József udvarán kigyulladt a szalmakazal. A tüzet sikerült lokalizálni. A kár jelentéktelen.

— Elsüllyedt egy olasz gőzös. Milánóból jelentik: A Lloyd Triestino Persiana nevű gőzöse a malabari partvidéken kigyulladt. A hajó teljes gőzzel próbálta elérni Bombayt, azonban a tűz az egész hajót lángborította és az éz hajó negyven mérföldnyire Bombaytól elsüllyedt. A hajó legénységét egy angol gőzös vette fel.

Biztosítsa kasszáját betörés, rablás ellen *Rossija-Foncier*-nél Szubotica, Noviszad, V.-Becskerek.

— Kivégezték az Ifjútörök mozgalom négy vezetőjét. Berlinből jelentik: A *Vossische Zeitung* konstantinápolyi jelentés alapján beszámol az Ifjútörök mozgalom vezetőinek kivégzéséről, amely pénteken hajnalban ment végbe. Elsőnek Zavid béget vezették az akasztófa alá. Zavid bég kijelentette, hogy nincs semmi mondanivalója. Utána Mazin volt miniszter került sorra, aki az akasztófa alatt is teljes ártatlanságát hangoztatta. Harmadiknak Hilmi volt képviselőt akasztották fel. Az aktus közben a kötélt megoldódott és Hilmi leesett. Moscovyva talpraállt és leült a bitófa zsámolyára. Új köteleket hoztak és az akasztásokat végző cigány hóhér ráordított a halálraítéltekre, hogy álljon fel. »Bocsánatot kérek hóhéru — mondta moscovyva a volt képviselő — de nem tudtam, hogy mit kell tennem. Engem most akasztanak először.« Utolsóinak Nail bégét, az Ifjútörök-párt titkárát végezték ki, akinek az volt az utolsó kívánsága mondják meg a fiának, hogy ne foglalkozzék soha politikával. A kivégeztettek holttesteit délig hagyták az akasztófa alatt emelt példál.

— Megzavart betörők. Szomborból jelentik: Szilbiger Géza földbirtokos följelentést tett a rendőrségnek, hogy csütörtökön éjjel pacsiri tanyáján betörők jártak, akik a disznóólból el akartak hajtani hizott sertést. A betörőket az egyik szolgálta zavarta meg, aki a zajra felébredt és fegyverével utánuk lött, akik erre az országukat hagyva a sertéseket, elmenekültek. A rendőrség megindította a nyomozást.

Roth Olga kozmetikai intézetében (Subotica, Kralja Aleksandra ul. 4. Rossija Fonslere palota) az összes szépséghibákat u. m. szeplő, pattanás, májfolt, szemölcs, alkalmatlan hajszálakat, arcbőrhámlasztást stb. garantált eredménnyel kezel. — Minden hölgynek érdeke, hogy a könnyen eltávolítható szépséghibáktól és az ezekkel együtt járó lelki depresszióktól mielőbb megszabaduljon. Kiváló hatású saját készítményű szépségápoló szerek, kenőcsök, pudrok, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplőkenőcsök szétküldése az egész országban utánvéttel. Tanítványokat kiképzésre elfogadok.

Dr. Schosberger Sándor opartör, nőgyógyász, rendelőjét és Röntgenlaboratóriumát Jevrejska 13. I. alá helyezte.

A Schlick-Nicholson nem veszi meg a Beograder Maschinentabrikot. Beogradból jelentik: A Schlick-Nicholson gépgyár tárgyalása a Beograder Maschinentabrik megvétele ügyében tárgyalanná vált, mert a gyárat a napokban megvette a kormány, autójavitó műhely céljaira.

Takarékoskodhat télen is a fával, ha »Zephir« kályhát használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben, Subotica. Telefon 123. 5123

Dr. med. dent. Deneberg István fog- és szájspecialista orvosi rendeléseit megkezdte Aleksandrova-utca 1. alatt. (Leibach-palota, Bárány mellett.)

— Jogi szeminárium Noviszadon. Dr. Basics Dusan nyugalmazott koronabíró, dr. Jeszenszki Ferdinánd ügyvéd, volt tanácselnökkel Noviszadon a Vasut-uccában bíró- és ügyvédi vizsgákra előkészítő jogi szemináriumot nyitott.

Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes »Ferenc József« kerserivíz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. Az újabbkori nőgyógyászat főképviselelő a *Ferenc József* vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalommentesen hatónak találták. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Herel Rózsi iparművész Subotica, Strossmajerova ul. 11. II. em. iparművészeti műhelye, kézimunka, batik, selemfestés, divattervezés. Szeptember 1-én kurzusok. Jelentkezés délelőtt 10—12-ig.

SPORT

A magyar profi-liga őszi futballprogramja

Budapestről jelentik: A magyar profi liga őszi programját, a nemzetközi mérkőzéseket is beléértve, a következőképp állították össze:

Szeptember 5. Nemzeti—Ferencváros, Kispest—Sabaria, Hungária—»33«-as, III. kerületi—Bástya, Ujpest—Vasas.

Szeptember 8. Hungária—Bilbao.

Szeptember 11. FTC—Beograd SK.

Szeptember 12. MTK—Beograd SK,

»33«-as—III. kerület, Vasas—Kispest,

Sabaria—Kispest, Bástya—Nemzeti.

Szeptember 19. Bécs—Budapest város-

közi profimérkőzés.

Szeptember 26. Nemzeti—Hungária,

Ferencváros—III. kerület, Kispest—Uj-

pest, Sabaria—Vasas, Bástya—»33«-as.

Október 3. Hungária—Slavia (Prágá-

ban), Ujpest—Ferencváros, Vasas—

Bástya, »33«-as—Kispest, III. kerület—

Nemzeti.

Október 10. Ferencváros—Hungária,

Október 16. Hungária—Kispest, »33«-

as—Sabaria.

Október 17. Hungária—Rapid, Nem-

zeti—Ujpest, III. kerület—Vasas, Bástya—

Ferencváros.

Október 24. Vasas—Hungária, Ferenc-

város—Vienna, Kispest—III. kerület, Sa-

baria—Nemzeti, Ujpest—Bástya.

Október 31. Ferencváros—Kispest.

November 1. Hungária—Kinizsi.

November 7. Kispest—Ferencváros,

Nemzeti—Vasas, Bástya—Sabaria, Hun-

gária—III. kerület, »33«-as—Ujpest.

November 14. Svéd-magyar váloga-

tott.

November 21. Hungária—Bástya, Fe-

rencváros—Sabaria, Nemzeti—Kispest,

Ujpest—III. kerület, Vasas—»33«-as.

November 25. Ferencváros—Vasas,

Kispest—Bástya, Hungária—Ujpest,

»33«-as—Nemzeti, Sabaria—III. kerület.

December 5. Hungária—Sabaria.

Schlosser és Orth vasárnapi szereplése. Budapestről jelentik: Vasárnap fog hosszú kényszerzünet után Orth ismét a pályára lépni. Vasárnapi szereplését nagy érdeklődés előzi meg, annál is inkább, mert az MTK-nak ezuttal is bécsi csapat lesz az ellenfele, mint amikor Orth lábtörést szenvedett. Az MTK a Hakoah kitűnő együttesével fog mérkőzni. Schlosser szintén vasárnap játszik, hosszú távollét után, budapesti pályán, budapesti csapat színeiben. Schlosser, mint az FTC balösszekötője fog szerepelni, a »33«-FC elleni bajnoki mérkőzésen.

A BSK ifjúsági csapata Kulán. A BSK ifjúsági csapata vasárnap a kulai Hakoahnak lesz az ellenfele. Ezt megelőzően a Hajduk I. B. csapata a mallorai SC csapatával játszik.

Városközi tennismérkőzés Sztaribecsen. Noviszadról jelentik: Sztaribecsen szeptember 4-én Szombor, Vrbasz Sztaribecse városok tenniszjátékosai városközi mérkőzést tartanak.

Seki rádiónak

címe

Leopold Klein

KONRATH D. D.

rádiószaküzlet Subotica

TÖLGYFAPARKET

mindentéle mind'egben

HORNOLT TETŐCSER

valamint

I-a SZEREMI TUZIFA

Állandóan a legolcsóbban kapható

FAIPARI TÁRSASÁG

(DRVARSKO INDUSTRIJSKO D.)

FATELEPÉN, NOVISAD

Örményi ut. — Telefon 208.

A vasúti hidhoz vezető úton, az ujjonnan tőzdepalota mögött.

KÖZGAZDASÁG

Állandóan emelkedik a Nasici

öt és fél hat svájci frank az osztalék

Budapestről jelentik: A budapesti tőzsdén lassu tempóban 1.150.000 koronáról emelkedett a Nasici 1.450.000 korona fölé és az áremelkedéssel együtt jelenlegényen megnövekedett a részvény tőzsdei piaca is. Szakkörök előtt már hosszabb idő óta érthetetlennek látszott, hogy ez a köztudomás szerint rendkívül értékes vállalat részvényei miért szerepelnek 100 frank, illetőleg pari alatt a budapesti tőzsdén, holott a Nasici ismert arbitrázspapír is, mert a részvényekben állandóan élénk üzlet van a Nasici tőzsdén, továbbá jegyzik a papirot Zagrebban is.

A Nasici áremelkedése a kedvező osztalék hírekén kívül 5 és fél—6 svájci frank esz előreláthatóan a legközelebbi dividendára, főleg annak tulajdonítható, hogy kedvezőbbre fordult a konjunktúra a világ fapiacain. Németország ismét kezd vásárolni, a tengerentúli export is foyik, a fizetésektelenségek egész Középeurópában a faharcsban is szünő-élben vannak és szinte napról-napra drágul a legtöbb fa a világpiacokon. Mivel pedig a Nasicinek Jugoszláviában, Romániában, Csehszlovákiában és Magyarországon is jelentékeny fakészletei vannak, főleg a drágább butor- és épület-ákból, szinte hétről-hétre újabb milliárdokkal szaporodik a vállalat vagyona és így a részvény belértéke. Mindezek alapján szakkörökben továbbra is kedvezően ítélik meg a Nasici tőzsdei karrierjét, hiszen a 100 svájci frank névértékű részvény budapesti tőzsdei kurtusa alig képviseli a részvény névleges értékét, nemhogy kifejezésre jutna abban az a rengeteg latens tartalék, amelyek jórészt csak Európa legbeavatottabb facéjai és pénzemberei ismerik.

A jugoszláviai cipőkészítők a behozatal kontingentálását követelik. Beogradból jelentik: A jugoszláviai cipészek egyesülete beadványt intézett a kereskedelmi miniszterhez. A beadvány ismereti a belföldi cipőkészítőipar nehéz helyzetét és kéri, hogy a cipő importot háromszázezer párra maximálják. A miniszter még nem válaszolt a cipészek beadványára.

Országos vásár Pancsevón. Szeptember 11. és 12-én tartják meg Pancsevón országos áru-, állat- és kirakodóvásárt. Az állatvásárra igen élénk külföldi forgalmat várnak.

Az Angolbank tranzakciója Jugoszláviában. A zagrebi lapok érdekes banküzletet hoznak hírül. Az Angolbank érdekkörébe tartozó Hrvatska Eskontna Banka és a Creditanstalt, továbbá a Hittelbank és egy horvát tőkecsoport

közös érdekeltségét lépe át Hrvatska Opšta Creditna Banka közzöbös álló fuziójáról beszélnek Zagrebban. A tervezett bankkoncentrációt egyébként pénzügyi körökben nagy szimpátiával fogadják, mert a két tőkeerős pénzügyi fuziójától a zagrebi pénzügyi élet jelentékeny fejlődését és megerősödését várják.

Megnyílt a Sztaribecse—molvölgyi kisvasut. Noviszadról jelentik: A Sztaribecse és Molvölgy közt létesült huszonkét kilométeres kisvasut, amelynek a sztaribecsél állomáson külön normáltávu kitérője van, teljesen elkészült és már át is adták a forgalomnak. A kisvasutat a novivrbászi cukorgyár létesítette és kizárólag a répatermés behordására szolgál.

Járhathatlanok a bácskai országutak. Noviszadról jelentik: Mindgyakoribbak a panaszok a bácskai országutak rossz állapota miatt, de talán valamennyi országút között a legrosszabb állapotban a Szombor—sztaribecsei országút van, amelyet a háboru eleje óta nem javítottak. Tavasszal köveket hordtak az országútra, azóta azokat nagyrészt elhurcolták, de az országút javítására nem került sor.

Malomkoncentráció a bánáti malmokban. Noviszadról jelentik: A jugoszláv malomszövetség elterjedt hírek szerint hatvan bánáti kis- és közepmalom amerikai tőke bavinásával malomkoncentrációt létesített, amely ötmillió dollár alaptőkével központi eladási- és bevásárlási szervezetet alakít. A malmok egyforma liszttypust fognak készíteni. Az amerikai tőkecsoport már két és fél millió dollárt jegyzett és a hátralevő két és fél millió dollárt apportként hozzák a szervezetbe. A bánáti malmok központi szervezete minden valószínűség szerint Temesvárott lesz.

Ismét a régi vállalkozók kapták meg a noviszadi Magyar-ucca kövezési munkáját. Noviszadról jelentik: A városi kibővített tanács pénteken délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a Magyar-ucca kövezésére beérkezett ajánlatokról döntöttek. A tanács a keramitmunkát Solárovcics beogradi építővállalatnak, a bazaltkocka munkát dr. Frank Mihály beogradi építkezési vállalkozónak adta ki. Mind a két pályázó már az előző pályázaton is nyertes volt és a munkálatokat jórészt már el is végezték, amíg az építésügyi minisztérium meg nem semmisítette a közgyűlés előző határozatát. A kibővített tanács ezenkívül a görög-keleti lelkészek Noviszadon megtartandó kongresszusának ötezer dinár hozzájárulást szavazott meg.

A becskerekli cukorgyár kedvező üzleti eredménye. A »Pesti Tőzsde« írja: Annak ellenére, hogy Jugoszláviában a cukorgyárak helyzete általában nem rózsás és a folyók áradása következtében a répatermő területek egy része víz alá került, a becskerekli cukorgyár, amelynek részvényeit Délcukor néven ismeri

a hadiposti tőzsde közönsége, igen kedvező auspiciumok között kezdi meg új kártyáját szeptember elején. Már a lezárt üzleti évben is jól alakult a Délcukor konjunktúrája, tekintélyes nyereséget fog feltüntetni a legközelebb publikálendő évi mérleg, úgyhogy elmentében a többi jugoszláviai cukorgyárakkal, nemcsak a tavalyi 25 dináros osztalékra számíthatnak a részvényesek, hanem valószínűleg 30 dinár dividendára is. Az új kampány kilátásait fokozza az a körülmény, hogy a becskerekli cukorgyár répatermő területeiből egyetlen holdat sem öntött el az árvíz, szakemberek szerint legalább 80%-kal több répat dolgozhat föl az új évadban a becskerekli cukorgyár, mint az 1925—26-os kampányban. A keddi tőzsdén a Délcukor árfolyama felugrott 540.000 koronára s ezzel kapcsolatban egyesek azt a hírt terjesztették, hogy a vállalat kedvező üzleteredményéből a közeljövőben ingyen részvényeket fog adni a régi részvényeseknek.

TŐZSDE

Zürich, aug. 27. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 14.80, London 2514.5, Newyork 518, Brüsszel 14.25, Milanó 16.925, Amsterdam 207.55, Berlin 123.425, Bécs 73.20, Szófia 3.77, Prága 15.35, Varsó 58, Budapest 72.50, Bukarest 2.525.

Beograd, aug. 27. Zárlat: Páris 163.50, London 275.70, Newyork 56.65, Brüsszel 151—162, Genf 1096.25, Milanó 186.75—187.50, Berlin 1353.50, Bécs 800.5, Prága 168.15, Budapest 798—797.

Szentai gabonárak, aug. 27. A pénteki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 262.50—265 dinár. Ótengeri morzsolt 145—150 dinár. Csöves tengeri 50 dinár. Zab 125—130 dinár. Takarmányárpa 130—135 dinár. Sörárpa 145—150 dinár. Rozs 150—155 dinár. Köles 80—90 dinár. Muharmag 110—120 dinár. Heremag 1950—1980 dinár. Óbab 110—120 dinár. Ujbab 140—150 dinár. Repce 330—335 dinár.

A becskerekli gabonapiacra a buza 255—260, a tengeri 165, a zab 125, árpa 150-ig kelt el.

Noviszadi terménytőzsde, aug. 27. Buza: 2 vagon bácskai 75—76 kilós, 2%-os 260 dinár, 3 vagon bácskai Noviszad körzet 260 dinár, 1 vagon szerémi Sztara-Pazova körzet 260 dinár, 1 vagon bácskai 75 kilós 2%-os 260 dinár. Árpa: 1 vagon bácskai 62—63 kilós 155 dinár. Zab: 2 vagon szerémi 142.50 dinár. Liszt: 1 vagon 5-ös bácskai 362.50 dinár, 1 vagon 0-ás bácskai 445 dinár, 1 és fél vagon 0-ás G. bácskai 447.50 dinár. Korpa: 1 vagon bácskai zsák nélkül 95 dinár. Irányzat: nyugodt. Forgalom: 14.50 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, aug. 27. A határidőpiacon az irányzat lanyhult, a forgalom vontatott. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Magyar buza októberre 371.5—372, zárlat 371.5—372, márciusra 401—402, zárlat 401—401.5, májusra 405—406, zárlat 405—405.5, magyar rozs októberre 250—251.5, zárlat 251—252, márciusra 271—273, zárlat 273—273.5. A készárupiacra a kínálat növekedett anélkül, hogy az árfolyamok változtak volna. Pénteken egyébként 4000 métermázsza jugoszláv tengerit adtak el 176.5 cseh korona árfolyam mellett szeptember—októberi szállításrakomáromi átvételre. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 350—370, rozs 235—240, árpa 210—225, zab 195—210, tengeri 260—265, repce 540—560, árpa 162.5—165.

Csikágói gabonátőzsde, aug. 27. Buza szeptemberre 134.875, buza decemberre 138.125, buza májusra 143. Tengeri szeptemberre 77.5, tengeri decemberre 83.125, tengeri májusra 89.375. Zab szeptemberre 38.125, zab decemberre 42.125, zab májusra 46. Rozs szeptemberre 97.75, rozs decemberre 102.125, rozs májusra 107.5.

Newyorki gabonátőzsde, aug. 27. Buza őszi vörös 146.875, buza őszi kemény 150.875. Tengeri 89.5. Liszt 725—775. Irányzat buzánál és tengerinél csendes, rozsnál alig tartott.

KINTORNA

A biztosító ügynök beállit Grünhöz:
— Grün ur, rendkívül előnyök a feltételeink, biztosítsa be magát baleset ellen.

— Mik azok az előnyös feltételek?
— Hát például, ha elüti egy autó és levágja az egyik karját, kap ötvenezret.
— Na és ha mind a kettőt?
— Akkor százötvenet.
— És ha az egyik lábamat is?
— Akkor négyszázat.
— Nu és ha mind a két kezemet és mind a két lábamat?
— Mit mondjak, Grün ur, akkor maga lesz a legszerencsésebb ember a világon.

— Nem értem, hogy tudsz a férjedtől olyan könnyen pénzt kapni.
— Pedig egyszerű. Azt mondom neki, hogy visszamegyek az anyámhoz, mire rögtön ideadja az utiköltséget.

A palfesi strandon hangzott el a következő párbeszéd:

— Mondja Mancsi — kérdezte egy fiatal fiata leánytól — nem haragudna az édesanyja, ha ebben a feszes fürdőruka-ban látná?

— Azt hiszem nagyon haragudna — felelte a leány — mert ez a fürdőruka az övé.

Légy modern

és választékos. Azt a hajviseletet válaszd, mely összes előnyeidet érvényre juttatja. Minél inkább alkalmazkodik a hajviselet az egyéniséghez, annál több figyelmes és bíráló tekintet irányul felé — annál gondosabban kell ápolni. **Elida hajápolástól** a haj csodásan simulékony, selyemlágú, fényes és diszkrétan illatos lesz. Használjuk már a legközelebbi hajmosáshoz csak a **szódamentes Shampoo**

JUGOSLAVENSKO D. D. GEORG SCHICHT, OSIJEK, »Elida« Osztály.

Kérek nekem díjmentesen egy eredeti csomag Elida-Hajápolást küldeni.

Név:

Teljes cím:

Kérjük ezen szelvényt kitöltve egy levelezőlapra ragasztani.

ELIDA

NYILTTER

Csődtömegeladás!

Wenzl Ferenc apatin kereskedő csődügyében a sombori törvényszék St. 119/37-1926. határozata alapján közhírré tesz, hogy a csődleltár 1-116. tétele alatt 1.790 db árhezerési és 64378 dinár becárban leltározott rőfő árú nyí vásos bírói árverésen eladtnak. A árverés szeptember hó 2-án d. e. 9 órakor fog a helyszínén apaliban Wenzl Ferenc üzlethelyiségben megtartatni.

V. vő kötele a vételárát készpénzben azonnal kifizetni az árú nyomban átvevni és elszállítani. Kötelezve továbbá a vételi illetéket viselni. Az árú szükség esetén a kikiáltási áról alul is el fog adtatni.

Az árú mennyi ére és minőségéért tömeggondnok felelősséget nem vállal.

A raktár f. é. aug. 28-án hó 26-tól kezdődőleg naponta 10-11 óráig — kivéve ünnep és vasárnapot — 14 és 15 óráig látogatható.

Dr. Schnepf Ferenc ügyvéd, Apatin
csődttömegeladások

1000 pár fiú és leány

C I P Ő

érkezett 36 számig, melyeket

35 dinártól 95 dinárig
kiárusítom

P R I E S N E R
RUDIČEVA ULICA 1. — UJ ÜZLET

Nézzé meg a kirakati árait! 7673

A már három éve fennálló Suboticei Önálló Iparosok és Polgárok Betegsegélyző Egyesülete napi 2 din. tagsági díj ellenében Önnek és családjának teljesen ingyenes orvosi kezelést és gyógyszert ad. Tagul felvétetnek iparosok, kereskedők, tisztviselők és polgárok. Tagfelvétel és bővebb felvilágosítás az egyesület irodájában, VI. Trumbičeva ul. br. 8., az ipartestület udvarában.

Milan Mudrić kr. sudski izvršitelj Senta.
Izvrš. br. 311/1926.

Dražbena objava

Popisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. LX. od 1881. objavljuje, da će one pokretne, koje su usled odluke broj 4475/19 6. Senčanskog sreskog suda u korist ovrhovoditelja Karolije trg. poduz. Ejedi zast. po advokatu dr.-u Lazar Štera iz Vel.-Bečkereka protiv ovršenika radi namirenja 2*3 din. glavnice i spp. popisane i na 6200 din. procenjene i zaplenjene, poimenice 20 m. jasnovih drva i 200 kom. jasnovih drva, na temelju odluke br. Gn. 7344/1926. senčanskog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati. Dražba će se održati dan 25 sept. 1926. g. pre podne u 10 sati u St.-Kanjiži.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljenu stvar po §-u 107. i 108. zak. čl. LX. iz 1881. Senta, dne 22 avgusta 1926. godine.

Milan Mudrić
sudski izvršitelj.

30 éve fenálló női kalapüzletemet a nagy házbér miatt kénytelen voltam áthelyezni

Kralj Aleksandrova ulica 1. szám alá

az udvarban (Lelbach-ház, tatra az udvarban, volt Bácsmegeyi Napló nyomdája.)

Megérkeztek nagyon szép újdonságaim! Gyászkalapok raktáron. — Rendelések és alakítások gyorsan és pontosan elkészítetnek a legolcsóbb áron. Gyermekekre készítesse is foglalkozom.

Kérem a b. hölgyközönség pártfogását
Fekete Karolina

7659

A Suboticei Önálló Iparosok és Polgárok Betegsegélyző Egyesülete

mely már 3 éve fenáll, tagokat naponta felvesz, tagdíj napi 2 dinár. Orvosi rendelő és tagfelvétel, Trumbičeva (Petófi) ulica 8. Az udvarban. 6.2

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtnak meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Stáblunk

300 drbnagy levélpapírt, 500 finom berítéket
Összesen 150 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért
Összesen 250 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszámlákra írja a számláit
Minden nyomtatványt két nyelven kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Érdeklődés érdekeljél mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

**KOMLÓSZÁRITÁSHOZ
TENGERSZÁRITÁSHOZ
mindenféle belhűdi és külhűdi
S Z E N E T**

Telefon 488. gyors szállítunk. Telefon 483.

"CARBON" Adelf Nathan i Drugovi K. D.
Rayhad, Trg Osvobodjenja 6.

NYUGAT

A magyar intelligencia egyetlen, európai szinten álló szépirodalmi folyóirata

Minden számában:

egy magyar és egy külföldi regényfolytatás, ebeszélések, versek, tanulmányok, cikkek. A lapdó irodalmi, színházi, zenéi, képzőművészeti rovatok a legkiválóbb írók és kritikusok tollából.

Megjelenik havonta kétszer

Negyedévi előfizetési ára 130.000 magyar korona

Jöjjon Budapestre!

Budapesti és balatoni fürdők vendégei a magyar vasutakon 10% kedvezményt kapnak.

CONTINENTAL SZÁLLODA

Magyar V.I. Duna-nyugati és keleti fürdő épületében. — Modern comfort — Mérsékelt árak!

LIGET SZANATÓRIUM

Legmodernebb gyógyfürdő, a női, belbetegek, szív-, vesekövek, aurok, aurok, aurok. Vizgyógyintézet, VI. Nagy János (B. ne ur) ucca 47. szám.

Dr. PAJOR

Szanatórium és vizgyógyintézet Budapest, VIII., Vas ucca 11. szám.

PARK-SZANATÓRIUM

Legmodernebb sebészeti gyógyintézet, szülészeti osztály, urológia, hólyag, prostata, vesebetegyek kezelese. Röntgen. VI., Arany-ut 84.

ROYAL-NAGYSZÁLLÓ

VII. Erzsébet-ut 45-47. sz. emlék és szőlő budapesti és más magyar fürdő látogatói 50 százalék kedvezményt kapnak.

SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM

Klimatikus, die és gyógyvintézet és idegbetegek részére. Nag- és légfürdő L. Baró Eötvös ut 12. szám.

SZENT MARGIT SZIGET

A Duna-folyam gyögye, 130 holdas park, Nagyszálloda. Szanatórium. Magyarorszag legmodernebb üdülő- és gyógyintélete. Kénes és szénas vizgyfürdők közzvény, reuma és idegesség ellen. Thermal strandfürdő.

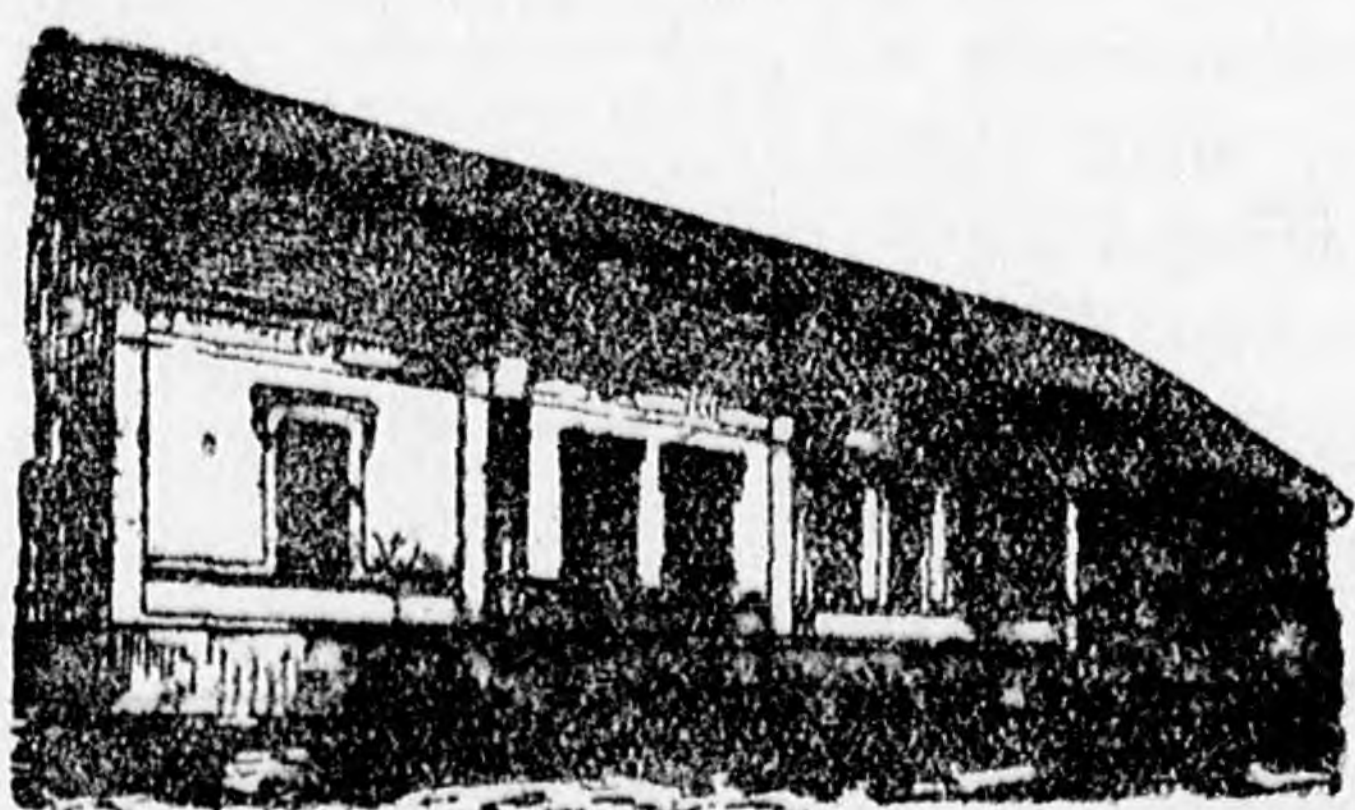
CERTUS HIDEGENYVIPAR
Berlin-Hamburg-Drezda

Vajdasági vezérképviselője:

PRANDELL RUDOLF ES FIA
Veliki-Bečkerek, Aleksandrova (Fő) ucca

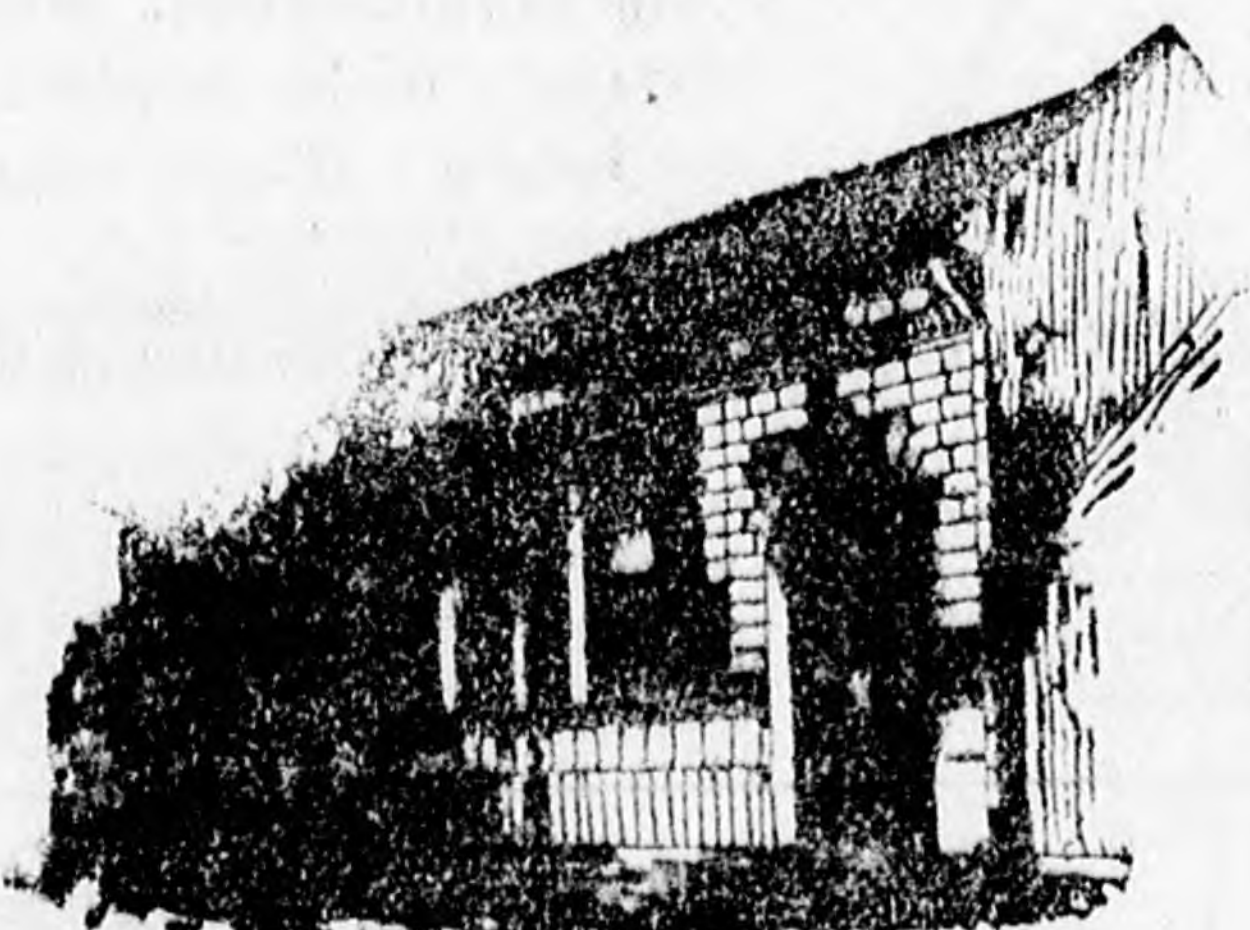
- Certus** hideg enyvpor a jelenkor legjobb enyve, minden tekintetben felülmulja a táblaenyvet.
 - Certus** kötőereje a legnagyobb és abszolút vizálló
 - Certus** nem szárad idő előtt, nagy felületeket csak ezzel lehet jól enyvezni.
 - Certus** hideg vízben oldható, a fát sem kell enyvezéshez megfagyasztani. Fátanyagot takarít meg.
 - Certus** minden kulturálamban kizorítja a táblaenyvet, mert előnyeit a modern ipar fellismerte.
 - Certus** asztalos-, esztorgályos-, bútorgyártásban, vagongyártásban nélkülözhetetlen.
 - Certus** az egyetlen enyv, melyet repülőgépek, folyami és tengari hajók építésénél használnak.
 - Certus** mint erős és vizálló enyv a legjobb minden épület- és bútorgyártásban enyvezésnél is.
 - Certus** használata a leggazdaságosabb, — 1 kg porból 3 kg enyvmasza! Fátanyag nem kell.
- Saját érdekében próbálja meg és mindig CERTUS-t fog használni!

Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?

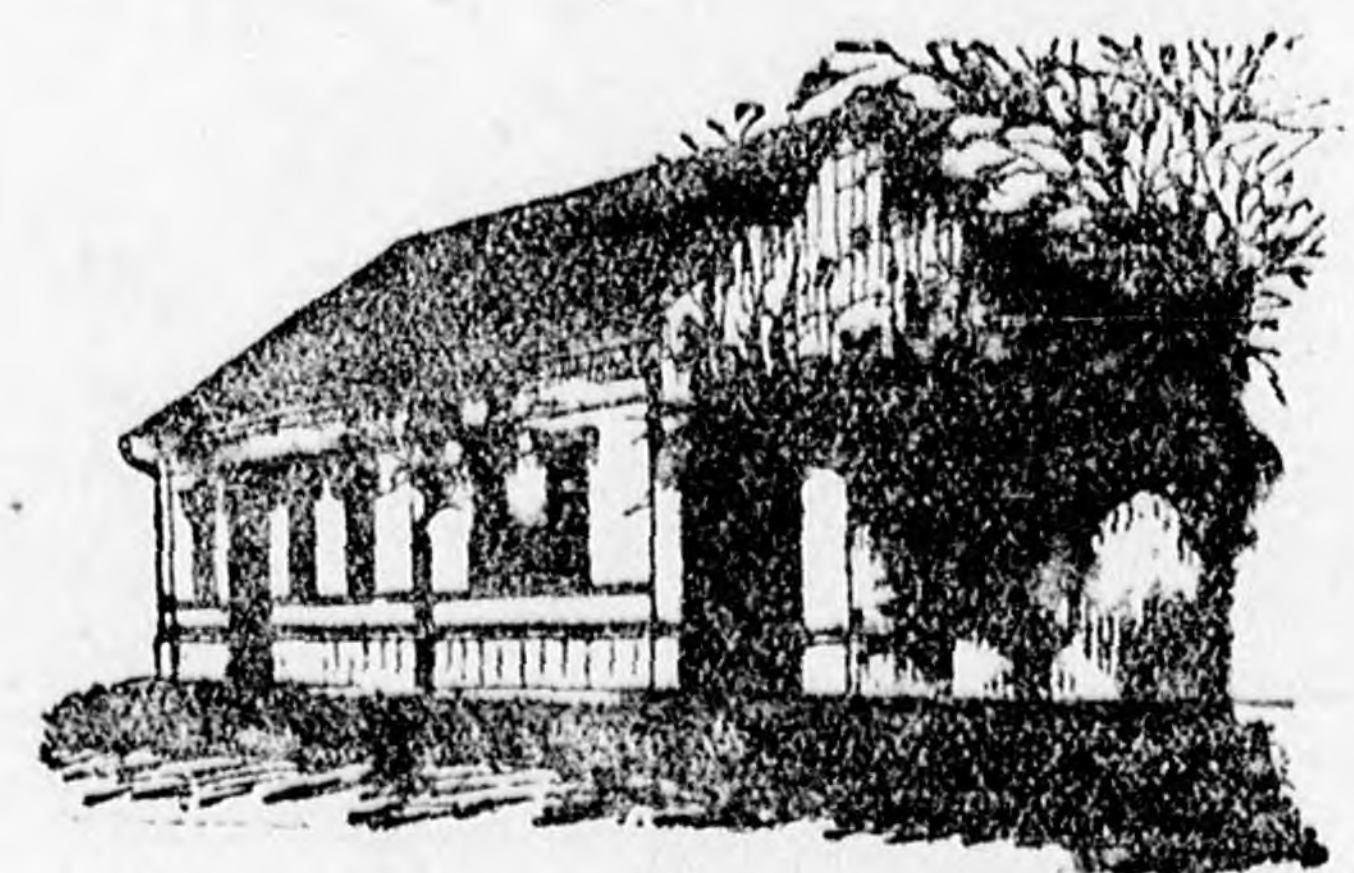
I. nyeremény

Huzás feltétlenül szeptember 26-én
Egy sorsjegy ára 20 dinár

II. nyeremény

Ez a három ház a sombori Reklantsorsajegy nyereménye. Értékük 200 dróktörvény

III. nyeremény

Huzási jegyzéket az újságokban közzéteszük
Kapható mindenütt

Képviseleket és elárusítókat magas jutalék mellett felveszünk. Írásbeli ajánlatokat Reklant-Egylet Sorsjegyesztálya Szubotica, postafiók 43 címre.

DANICA

vegyipari r.-t.

Központ: Zagreb, Mažuranićev trg 4.

Telefonok: 17—31, 26—69, 18—39 és 29—13

Ajánlja kedvező áron legmodernebb berendezési tárgyainak terményeit, kifogástalan minőségben.

A Bosna-bródi gyárból:

Petroleum, gépolajok finomítva, benzin minden gradációban: gyógyszerészbenzin, hydruer, Diesel hajtóolajok, (gázolaj, kékolaj), hengerolajok nedves és száraz gőzre, autólaj, téli és nyári minőség, padlóolaj szagtalan, paraffingyertyák különböző nagyságban, paraffin, kocsikenőcs fekete és sárga, tovtetzsr, aszfalt, fűtőolaj, naftaolaj, Goudron

Képviselet és raktár minden nagyobb helységben

VADÁSZOK!

A vadászfegyverek és löszerek lényegesen olcsóbbak lettek.

Kérjük a legújabb, nagy képes fegyverárjegyzéket.

V. BATA SIN

SUBOTICA

vadászfegyver és löszér nagykereskedő cégtől. Az ország egyik legnagyobb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete

Vadászfegyvereinkért irásban jóállást vállalunk

Óriási raktár. Óriási választék.

NAGYBAN. KICSINYBEN.

Tegyen egy próbavásárlást.

VADÁSZTÁRSASÁGOKNAK KÜLÖN

ÁRENGEDMÉNY

Villanyerőre berendezett, nagy puskaműves műhelyünk, elsőrangú fegyvermester

vezetése alatt áll.

Javításainkért teljes garanciát vállalunk

Tankönyvek

Magyar- és nemnyelvi iskolák részére. — A Minisztarstvo Prosveće által engedélyezett. KAPHATÓK

Hiteles tankönyvjegyzéket kívánatra küld:

Lipsitz és Lampel

könyvkiadók Subotica

Iskoláikra minden vonalzában, viszonteladókna olcsón számítottak.

SZENA

SZALMA ZECSKA valamint TUZIFA

legolcsóbban kapható

HORVÁTH JÓZSEF

takarmánykereskedőnél

Subotica, Trenkova ul.

Sánta-szanatóriummal szemben

Kívánatra házhoz szállít

ELŐNYOMDÁT

MÓDERNŰL

FELSZERELVE

legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL

SABLONYÁRA

SENTA

Üzletátalakítás

miatt értesitem a t. közönséget, hogy csemege és fűszerben szükségletét házam kapubejárata alatt szeresheti be.

SUGÁR MANÓ

cég

Litografiai MUNKÁK
Legújultánosan
FISCHER ERNŐ
GRAFIKAI MŰINTÉZETÉBEN
SUBOTICA.

Specialis órajavitásokat legszakszerűbben végez

Krekus

óra specialista

Subotica

Gyümölespiae 4.

Aranyművesek során

ESTI KURIR

budapesti estilap. Főszerkesztő: Rassay Károly

A liberális polgárság lapja.

A magyarországi eseményekről az Esti Kurirból értesül a leggyorsabban. Jugoszláviában kapható a kora délelőtti órákban. Egyes szám ára 250 din. Előfizetési díj egy hónapra 60 din.

Előfizetéseket elfogad a jugoszláviai főbizományos

Medjunarodni Prom. Novinski i Oglasni Zavod d. d.

Podružnica Subotica, Vojnovičeva ul. 7.

Zsák, zsineg, ponyva és kötélárak

Kárpitós kellékek, butorselyem, moquette, butorszövet, matracgrádli, afrique, löször, pehelytollpótló stb.

Szőnyeg és linoleum óriási választékban

Lópokrócok, uti, teveször és finom ágytakarók

Ponyva kölcsönző intézet

Weitzenfeld és Társa
Subotica

Detail: Városi bérpalota. — Telefonszám 192.

Engros: Wilsonova ulica. — Telefon 190.

Nem jelenik meg többé a VILÁG

de nagy reggeli ujság lett a **Magyar Hirlap**

az ára mégis csak 3 dinár, vasárnap 4 dinár.

Előfizetési ár havonként 70 dinár.

Jugoszláviai főbizományos:

„LITERÁRIA“

Könyv és Hirlapterjesztő Vállalat

Mavró Heumann Subotica, Karadjordjev trg 12.

KONTINENTAL BIZTOSÍTÓ R. T. BEOGRAD

Mindennemű biztosításokat legelőnyösebb feltételek mellett vállal

Képviseletek:

Subotica, Novisad, Sombor és V. Beckerek

Zománcedény legolcsóbban beszerezhető

BARZEL

VASKERESKEDÉS SUBOTICA (KUNETZ-HÁZ)

BUTORT

KALOSZOBÁ, EBÉDLŐ ÉS IRÓDABERENDEZÉST stb. elsőrendű, — a leggyorsabbtól a legfinomabb — kivitelben

NAGYBAN és KICSINYBEN

mindenkor olcsóbban vásárolhat, mint bárhol a legkedvezőbb fizetési megkötéssel

ATLAS D. D. butor- és faárugyár, NOVISAD

KINTLEVŐSÉGEI BEHAJTÁSÁRA

SZÁLLITUNK CÉGNYOMÁSSAL ELLÁTOTT

FELSZÓLÍTÓLEVELEKET

SZERB-CIRIL, HORVÁT, MAGYAR ÉS

NÉMET NYELVEN

400 drb (100—100 minden nyelven) Din. 140—

800 „ (200—200 „ „) „ 200—

200 drb egy nyelven — — „ 60—

500 „ „ „ — — „ 100—

1000 „ „ „ — — „ 160—

SZÁLLÍTÁS UTANVÉTEL

MINERVA-NYOMDA R. T.

SUBOTICA

Elsőrendű külföldi gázgyári diókoksztot

legjobb minőségben, közvetlenül a vasutóról, városi mázsán mérlegelve

75 dinárért szállítok

100 kilogrammonként

Előjegyzéseket kérem alanti címre

WEISZ DEZSÓ, SUBOTICA

fakereskedés, posta mellett

Tüzifa

házhöz szállítva 30 din 100 kg. négy-szer fűrészelt egészséges száraz tölgyfa. Gyertyánfa 35 dinár

100 kg házhöz szállítva. Hasábos bükk- és tölgyfa a legolcsóbb napi áron. Előzekény kiszolgálás és pontos mérés garantálva.

„BOSNA“ drvara teherpályaudvar mellett. Tel. 512.

Makulatura

(ujsgáppapiros)

kb. 20 métermázsa, azonnali szállításra

KAPHATÓ

Minerva r. t. Subotica

Zmaj Jovin trg 3

4 nagy szoba

(három utcai, egy udvari) és egy kis előszoba irodának, esetleg qarsonlakásnak és irodának

KIADÓ

Kívánatra nagyobb raktárhelyiség is a házban.

Cim Schmolka hirdetőirodában Novisad

Futoški put 2.

7531

Bőrkereskedők és cipőiparosok!

A Weil-féle

„CSILLAG“

talppolitúra a mellékelt ábra szerinti bádodobozban, 12 színből kerül forgalomba. Minden bőrkereskedőnek fontos érdeke, hogy ezen 20 év óta legjobbnak elismert gyártmányt fizetésben újból vegesse.

Cipőüzemek részére

1/2 kg-os és nagyobb bádokkannákban rendkívül gazdaságos. Árajánlatot és mintát kívánatra küldök, minőségért szavatolok.

Vajosa „Kolumbija“ Kemjska Industrija

Beograd, I. bina u. cs 1.

A LEGJOBB NEMET RADIOUJSÁG A

RADIOWELT

Megjelenik minden szombat. Tudományos cikkek s népszerű illusztrált rádióriportok.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

WIEN III., RÜDENGASSE No. 11.

Ne mulassa el még ma előfizetni ezt a kitűnő rádiószaklapo

A „RADIOWELT“ előfizetési árai:

Egész évre 300 dinár — Félévre 160 dinár

Negyedévre 80 dinár. Egyes szám ára 8 dinár.

KUTFURÁSI VÁLLALAT

20 évi gyakorlattal bíró kutfurómester vezetése alatt kutfurást és tisztítást vállal ugy helyben, mint vidéken

LÓNÁRT LAJOS

lakatos és vízvezeték szerelő Subotica, Strossmajerova ul. 20.

Huspiac

